

Sisällysluettelo

HALL, 4.5.2020 15:30, Pöytäkirja

§ -3 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (vakiopykälät)	3
§ 108 Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti	4
§ 109 Tiedote jaostojen asioista	5
§ 110 Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus koronavirustilanteesta	6
§ 111 Kaupunginvaltuuston 9.3.2020 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen	7
§ 112 Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ottaa käyttöön Helsingissä hyväksi havaitun toimintamallin, jossa roskapönttöjen yhteyteen lisätään teline/astia pulloja ja tölkkejä varten KV	8
Liite: Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ottaa käyttöön Helsingissä hyväksi havaitun toimintamallin, jossa roskapönttöjen yhteyteen lisätään teline/astia pulloja ja tölkkejä varten	10
§ 113 Erytisperusteltu poistoaika Lähteen monitoimitalon uudisrakennus	11
§ 114 Lahden kaupungin lähiöohjelma 2020-2022: ohjelman laajentaminen	13
§ 115 Lausunto Lahden seudun MAL-sopimuksen luonnoksesta	15
Liite: MAL-sopimusluonnos	17
Liite: Luonnos 29.4.2020 Lahden seudun MAL-toimenpiteet	29
§ 116 Talouden seurantaraportti 1.1.2020 - 31.3.2020 KV	41
Liite: Talouden seurantaraportti tammi-maaliskuulta 2020	42
§ 117 KOKO Lahti Oy:n luottolimiitin nosto	99
§ 118 Lahti Energia Oy:n luottolimiitin nosto	101
§ 119 Lahti Energia Oy:n tilannekatsaus	103
§ 120 Saapuneet ja lähteneet asiakirjat 4.5.2020	105
Liite: Saapuneet 4.5.2020	106
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	107

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

n:o 12/2020

Aika: 04.05.2020 klo 15.30 – 20.07

Paikka: Kokoushuone 110, Kaupungintalo / sähköinen kokous

Läsnä:

Varsinaiset jäsenet:

Sirkku Hildén, puheenjohtaja, poistui esteellisenä §:ien 118 ja 119 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi, poistui klo 18.40

Juha Rostedt, I vpj (*, puheenjohtajana §:ien 118 ja 119 käsittelyn ja päätöksenteon ajan

Alexi Mäntylä, II vpj (*)

Pekka Komu (*)

Alettin Basboga (*)

Jetta Laakso (*)

Toni Putula (*)

Merja Vahter (*)

Rami Lehto (* poistui esteellisenä §:ien 118 ja 119 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi, poistui klo 18.40

Jenna Koskelo (*)

Sonja Falk (*)

Valtuuston puheenjohtajat:

Hannu Rahkonen (*)

Mika Kari (*)

Antti Holopainen (*)

Jarkko Nissinen (*)

kaupunginvaltuuston pj

kaupunginvaltuuston I vpj

kaupunginvaltuuston II vpj

kaupunginvaltuuston III vpj

Viranhaltijat:

Pekka Timonen

Mika Mäkinen (*)

Olli Alho (*)

Mikko Komulainen (*)

Tiina Granqvist (*)

Pekka Virkkunen (*)

Heini Moisio (*)

kaupunginjohtaja

konsernipalvelujohtaja

kaupunkikehitysjohtaja

hyvinvointijohtaja

sivistysjohtaja

kaupunginlakimies

viestintäjohtaja

Asiantuntijat:

Timo Myllymäki (*)

tutkimuspäällikkö, Taloustutkimus Oy,
Muuttohalukkuus-tutkimuksen esittely
klo 15.35-16.00

Tuomo Nieminen (*)

toimialajohtaja, PPHYKY, ensihoidon esittely
klo 16.05-16.44

Kari Lempinen (*)

hallituksen pj, PPHYKY klo 16.05-16.44

Veli-Pekka Ignatius (*)

konserniohjauksen päällikkö, klo 18.40-
20.07/118-119 §

Pöytäkirjanpitäjä:

Janne Mäki, poistui esteellisenä §:n 117 kaupunginsihteeri
käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
Pekka Virkkunen (*, § 117 kaupunginlakimies

(* Paikalla Teams-etäyhteyden kautta

KAUPUNGINHALLITUKSEN puolesta:

Sirkku Hildén

Juha Rostedt (118-119 §:t)

Janne Mäki

Pekka Virkkunen (117 §)

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Lahdessa toukokuun 11. päivänä 2020

Pekka Komu

Jenna Koskelo

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> toukokuun 12. päivänä 2020; todistaa

viran puolesta:

Kaupunginsihteeri

Janne Mäki

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kaupunginhallituksen jäsenet Jenna Koskelo ja Pekka Komu.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan sen pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavana maanantaina tai mikäli se on pyhäpäivä, seuraavana arkipäivänä.

Pöytäkirja asetetaan tarkastettavaksi luottamushenkilöiden Extranettiin ja se on mahdollista käydä tarkastamassa myös kaupungintalolla konsernipalvelujen kansliassa. Kokouksen puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille ilmoitetaan sähköpostilla, milloin pöytäkirja on tarkastettavissa.

Sähköinen tarkastaminen ilmoitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 108

Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti

D/38/02.02.02.00.00/2020

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Kaupunginjohtaja Pekka Timonen Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.
Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 109

Tiedote jaostojen asioista

D/39/00.02.01.00.00/2020

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Aleksi Mäntylän, elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Juha Rostedin ja osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston puheenjohtajan Sirku Hildénin tiedote jaostojen asioista.
Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 110

Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus koronavirustilanteesta

D/680/00.00.01.01.01/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa Kaupunginjohtaja kertoo poikkeusolojen vaikutuksesta kaupungin palveluihin, talouteen ja henkilöstöön.

Muutoksenhaku muutoksenhakukielto

Toimenpiteet -

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 111

Kaupunginvaltuuston 9.3.2020 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen

D/44/00.02.01.00.00/2020

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Kaupunginjohtaja Pekka Timonen Kaupunginhallitus toteaa, etteivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.3.2020 tehdyt päätökset niiden laillisuuden suhteen anna aihetta huomautuksiin.
Perusteluosa	Kaupunginvaltuuston kokouksesta 9.3.2020 laadittu pöytäkirja on nähtävänä konsernipalvelujen kansliassa ja internetissä.
Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 112

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ottaa käyttöön Helsingissä hyväksi havaitun toimintamallin, jossa roskapönttöjen yhteyteen lisätään teline/astia pulloja ja tölkkejä varten KV

D/650/00.02.00.00.03/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Hortonomi Kati Konivuori, puh. 044 416 4795

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen, Minni Salminen, Seppo Korhonen ja Pekka Airamo 9.3.2020:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyväksikäyttäen esitän, että Lahden kaupunki ottaa käyttöön Helsingissä hyväksi havaitun toimintamallin, jossa roskapönttöjen yhteyteen lisätään teline/astia pulloja ja tölkkejä varten.

Monet ihmiset keräävät tyhjiä pulloja ja tölkkejä roskakoreista harrastuksena, mutta yhä useammalle se on osa toimeentuloa. He tukevat toiminnallaan myös kierrättämistä sekä ympäristöteemaa, mutta samalla käsien tunkeminen sokkona roskakoriin on terveysriski esimerkiksi käytettyjen huumeneulojen takia, mutta samalla se, että ihmiset joutuvat tonkimaan tölkkejä roskiksista on ihmisarvoon liittyvä kysymys. Onko todella tarpeellista, että ihmisten tarvitsee tonkia noita pulloja ja tölkkejä jäteastioista, kun siihen on olemassa muualla toimivaksi havaittu, turvallinen ja huomattavasti inhimillisempi keino.

Toivon myös, että Lahti – tulevana Euroopan ympäristöpääkaupunkina – pitää asian suhteen kiirettä ja pyrkii hoitamaan tämän asian kuntoon jo tulevaksi kesäksi.”

Tekninen ja ympäristölautakunta 21.4.2020 § 48:

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 112

”Valtuutettu Kalle Aaltonen, jätti valtuustolle yhdessä kolmen muun valtuutetun kanssa allekirjoittamansa aloitteen.

Aloitteessa esitettiin, että Lahden kaupunki ottaa käyttöön Helsingissä hyväksi havaitun toimintamallin, jossa roskaöpönttöjen yhteyteen lisätään teline/astia pulloja ja tölkkejä varten.

Toimintamalli tukee kierrättämistä ja ympäristöteemaa. Samalla se on turvallisempi tapa kerätä tyhjiä pulloja ja tölkkejä roska-astioista.

Edellä mainituin perustein Lahden kaupunkiympäristön palvelualue / Kunnallistekniikka hankkii roska-astioiden kylkeen asennettavia telineitä pulloja ja tölkkejä varten. Tuotetta ja sen toimivuutta kokeillaan ensin erikseen sovittavalla alueella.

Päätösehdotus:
Kaupungininsinööri Jukka Lindfors

Tekninen ja ympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan selvityksen.

Päätös:
Päätösehdotus hyväksyttiin.”

Muutoksenhaku Tyla: muutoksenhakukielto
Kh: muutoksenhakukielto
Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Tyla: Kh
Kh: Kv
Kv: -

Liitteenä 1. Valtuustoaloite

LAHDEN KAUPUNKI
10.03.2020 09:35

6

VALTUUSTOALOITE

D/650/00.02.00.00.03/2020

9.3.2020

Valtuutetun aloiteoikeutta hyväksikäyttäen esitän, että Lahden kaupunki ottaa käyttöön Helsingissä hyväksi havaitun toimintamallin, jossa roskapönttöjen yhteyteen lisätään teline/astia pulloja ja tölkkejä varten.

Monet ihmiset keräävät tyhjiä pulloja ja tölkkejä roskakoreista harrastuksena, mutta yhä useammalle se on osa toimeentuloa. He tukevat toiminnallaan myös kierrättämistä sekä ympäristöteemaa, mutta samalla käsien tunkeminen sokkona roskakoriin on terveysriski esimerkiksi käytettyjen huumeneulojen takia, mutta samalla se, että ihmiset joutuvat tonkimaan tölkkejä roskiksista on ihmisarvoon liittyvä kysymys. Onko todella tarpeellista, että ihmisten tarvitsee tonkia noita pulloja ja tölkkejä jäteastioista, kun siihen on olemassa muualla toimivaksi havaittu, turvallinen ja huomattavasti inhimillisempi keino.

Toivon myös, että Lahti – tulevana Euroopan ympäristöpääkaupunkina – pitää asian suhteen kiirettä ja pyrkii hoitamaan tämän asian kuntoon jo tulevaisuuteksi kesäksi.

Kalle Aaltonen

Minni Salmien

Seppo Korhonen

Pekka Piisama

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
4.5.2020 § 113

Erityisperusteltu poisto aika Lähteen monitoimitalon uudisrakennus

D/786/10.03.02.00.03/2016

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Kiinteistöaloussuunnittelija Jorma Lehikko, puh. 050 398 5211

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää vahvistaa perusteluosassa esitetyt erityisperustellut poistajat seuraavasti:

Lähteen monitoimitalon uudisrakennus, poisto aika 30 vuotta (360 kk)

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Konserni- ja tilajaosto 27.4.2020 § 24:

Lahden Tilakeskus esittää huhtikuussa 2020 käyttöönotetulle Lähteen monitoimitalon uudisrakennukselle erityisperusteltua 30 vuoden (360 kk) poistoaikaa. Lahden kaupungin voimassa olevan poistosuunnitelman, kaupunginvaltuuston päätöksen 11.4.2016 § 36 mukaisesti voidaan Kilan kuntajaoston yleisohjeen mukaisista poistoajoista, 20 vuotta (240 kk), poiketa erityisperusteilla.

Erityisperusteluna valmistuneen hankkeen osalta esitetään:

Lähteen monitoimitalo otetaan käyttöön toukokuussa 2020. Nyt valmistuva uudisrakennus tulee Sivistystoimialan palvelualueen käyttöön. Monitoimitalon suunnittelun ja rakentamisen lähtökohtana on ollut 50 vuoden käyttöikä. Uudisrakennuksen taloudellinen poisto aika on yli 30 vuotta.

Päätösehdotus:

Toimitilajohtaja Jouni Arola

Konserni- ja tilajaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle edellä perusteluosassa esitettyjen erityisperustellujen poistoaikojen vahvistamista seuraavasti:

Lähteen monitoimitalon uudisrakennus, poisto aika 30 vuotta (360 kk)

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
4.5.2020 § 113

Konserni- ja tilajaosto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla konserni- ja tilajaosto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Muutoksenhaku

Jaosto: muutoksenhakukielto
Kh: oikaisuvaatimusohje

Toimenpiteet

Jaosto: Kh
Kh: ote Lahden Tilakeskus

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 114

Lahden kaupungin lähiöohjelma 2020-2022: ohjelman laajentaminen

D/521/00.01.05.02/2020

Asian valmistelija / Lisätietojen antaja Asuntoasiainkoordinaattori Helene Vanninen, puh. 044 482 0862

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Lahden kaupunginhallitus päättää täydentää 02.03.2020 tekemäänsä päätöstä § 51 niin, että Ympäristöministeriön ”Lähiöohjelma 2020-2022 – Hyvinvoivat, vetovoimaiset lähiöt” – ohjelmaan haetaan kahdella kehittämishankekokonaisuudella: aiemmin päätetyn Mukkulan alueen lisäksi kehittämishankesuunnitelma laaditaan Rakokivi-Nastonharjun alueelle. Kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunkiympäristön palvelualueen laatimaan kehittämishankesuunnitelmat ympäristöministeriön ympäristöministeriön asettamalla uudella aikataululla 12.5.2020 mennessä.

Perusteluosa Lahden kaupunginhallitus päätti (§ 51) kokouksessaan 02.03.2020 että Lahden kaupunki hakee mukaan ympäristöministeriön ”Lähiöohjelma 2020-2022 – Hyvinvoivat, vetovoimaiset lähiöt” – ohjelmaan. Kohdealueeksi valittiin Mukkulan kaupunginosa. Ohjelmaan haetaan kunnan valitsemiin lähiöihin laadituin kehittämishankekokonaisuuksin. Lähiöiden valinta tulee tehdä nojaten asuinalueen eriytymistä kuvaaviin indikaattoreihin ja jokaisesta valitusta lähiöstä on laadittava oma hankesuunnitelmansa.

Ohjelman rahoitusmekanismin tarkennettua kaupunkiympäristön palvelualue esittää lähiöohjelman laajentamista toisella kohdealueella. Toiseksi kohdealueeksi esitetään Rakokivi-Nastonharjun aluetta. Tarkasteltujen indikaattorien valossa alue näyttäytyy hieman erilaisena kuin muut tarkastelualueet: korkeakouluasteen käyneitä alueella asuu muita alueita vähemmän mutta työttömyysaste on puolestaan verrattaen pieni. Yli 75 – vuotiaita alueen asukkaista on vähemmän kuin muilla tarkastelluilla alueilla tai kaupungissa keskimäärin mutta 64-75 –vuotiaita vastaavasti verrattuna enemmän. Myös kaupungin eri asiantuntijoiden lausuntojen perusteella alue hyötyisi ohjelmasta.

Huomioiden alueen profiili voimakkaasti ikääntyvänä alueena tulevaisuudessa sekä alueen irrallisuus muusta kaupungin

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 114

palvelurakenteesta on perusteltua laajentaa ohjelmaa myös tälle alueelle. Alueen kehittäminen kokonaisuutena palvelee alueen asukkaiden lisäksi laajemmin ympäröiviä alueita vahvistaen myös niiden elin-, veto- ja pitovoimaa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje

Toimenpiteet

Ote Helene Vanninen

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 115

Lausunto Lahden seudun MAL-sopimuksen luonnoksesta

D/912/00.04.01.02.00/2019

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho, puh. 040 595 4543

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Lahden kaupunginhallitus antaa perusteluosan mukaisen lausuntonsa liitteenä olevasta sopimusluonnoksesta.

Perusteluosa Lahti, Asikkala, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Orimattila ja Päijät-Hämeen liitto ovat 7.5.2019 allekirjoittamassaan aiesopimuksessa sitoutuneet yhdessä laatimaan valtiolle ehdotuksen Lahden seudun MAL-sopimukseksi vuosille 2020-2031. MAL-sopimuksessa sopimuskumppanit sitoutuvat yhdessä valtion kanssa toteuttamaan kansallisia ilmastotavoitteita, vahvistamaan sosiaalista kestävyyttä ja osallisuutta sekä parantamaan kaupunkiseudun saavutettavuutta, sisäistä liikennettä ja kestävän aluerakenteen muodostumista yhdessä seudun muiden toimijoiden kanssa.

Ympäristöministeriö on vahvistanut, että neuvottelut maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimusten (MAL-sopimus) solmimiseksi Lahden, Jyväskylän ja Kuopion kaupunkiseutujen kuntien ja valtion välillä käynnistetään keväällä 2020. Lahden seudun kuntien ja Päijät-Hämeen liiton viranhaltijat ja poliittisen ohjausryhmän jäsenet ovat valmistelleet sopimusluonnosta ja sopimuskausien aikana toteutettavia toimenpiteitä Lahden kaupungin vetämänä. Mukana keskusteluissa ovat olleet myös Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset. Sopimuksen kärkiteemoja ovat hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta ja raideliikenteeseen tukeutuvat taajamat. Sopimukseen ehdotetut toimenpiteet toteuttavat eheyttävän kasvun, monimuotoisen asumisen ja viisaan liikkumisen tavoitteita.

Sopimuksen ja toimenpiteiden luonnoksesta on pyydetty lausunnot seudun kuntien ja kaupunkien hallituksilta ja Päijät-Hämeen maakuntahallitukselta 22.5.2020 mennessä.

Lahden kaupungin lausunto

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 115

MAL-sopimus noudattaa kaupungin strategian tavoitteita laaja-alaisesti, erityisesti elinvoimaa ja uudistumista mahdollistavien toimenpiteiden osalta. Lisäksi sopimus toteuttaa Lahden EGC-ympäristöpääkaupunkihankkeen tavoitteita kestävän kaupunkirakenteen, -asumisen - sekä liikenteen ja liikkumisen toimenpiteitä edistämällä.

Lahden kaupungin näkökulmasta sopimuksessa ja toimenpidetaulukossa on otettu esiin kaupungin keskeisiä kehittämishankkeita; mm. asemanseutuun ja radanvarteen panostaminen, kestävän liikkumisen edistäminen ja työmatkapedelöinnin helpottaminen. Sopimuksessa on myös useita seudullisia yhteistyötä edistäviä toimenpiteitä, mm. kaupunkiseudun rakennemallin ja seudullisen asuntostrategian laatiminen.

Lahden kaupunki pitää tärkeänä, että sopimusneuvotteluissa valtion ja seudun kanssa voidaan edetä ripeästi siten, että sopimus voidaan hyväksyä alkusyksystä 2020.

Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	ote Hollola, Orimattila, Heinola, Asikkala, Kärkölä, Iitti ja Päijät-Hämeen liitto
Liitteenä	1. Sopimusluonnos 2. Toimenpidetaulukoluonnos

Valtion ja Lahden
kaupunkiseudun kuntien
välinen MAL(PEY)-sopimus
2021-2032

LUONNOS

Sisällysluettelo

1. SOPIJAOSAPUOLET	3
2. LÄHTÖKOHDAT	4
3. SOPIMUKSEN TARKOITUS	8
4. TOIMENPITEET	9
4.1 Eheyttävästi kasvaen.....	9
4.2 Monimuotoisesti asuen	9
4.3 Viisaasti liikkuen	9
4.4. Elinvoimaa edistäen.....	11
5. SOPIMUKSEN SEURANTA	11
6. SOPIMUKSEN TOTEUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO.....	11
7. ALLEKIRJOITUKSET	12

1. SOPIJAOSAPUOLET

Valtio: Liikenne- ja viestintäministeriö, ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, Väylävirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Uudenmaan ELY-keskus), Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Hämeen ELY-keskus), Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

Lahden seudun kunnat: Asikkala, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Orimattila

Päijät-Hämeen liitto

Käsittely:

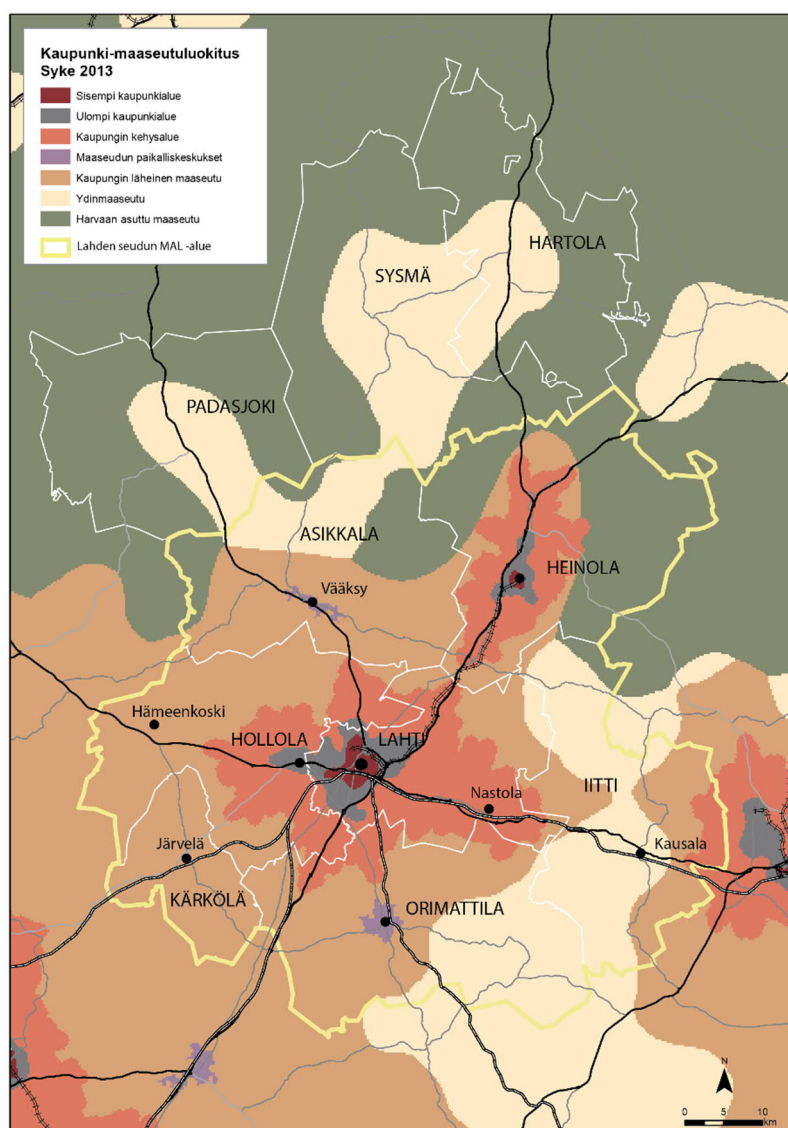
Kunnat kk-kk/2020

Maakunnan liitto kk-kk/2020

2. LÄHTÖKOHDAT

Lahden kaupunkiseudun kunnat pyrkivät lisäämään alueen elinvoimaa panostamalla kestäväan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä liikennejärjestelmään yhteistyössä Päijät-Hämeen liiton kanssa. Seudun kunnat ovat ottaneet yhteiseksi tavoitteikseen keskustaajamien ja raideliikenteen asemapaikkojen kehittämisen, bio- ja kiertotalouden ja muun yritystoiminnan edellytysten parantamisen, sekä asumisen, kävelyn, polkupyöräilyn ja henkilö- ja tavaraliikenteen kehittämisen. Seutu haluaa toimia kansallisena ja kansainvälisenä edelläkävijänä ilmasto- ja ympäristöasioissa.

Lahden seutu on kuntien 8.5.2019 allekirjoittaman aiesopimuksen mukaisesti alla olevalla kartalla keltaisella rajattu seitsemän kunnan muodostama n. 198000 asukkaan alue. Se muodostuu keskeisestä osasta Päijät-Hämeen maakuntaa, johon Kymenlaaksosta Päijät-Hämeen maakuntaan vuonna 2021 siirtyvä litti kuuluu monin toiminnallisoin tavoin. Päijät-Häme maakuntana on selkeä yksi talousalue.

Kuva: Lahden seudun MAL-alue kartalla. Pohjalla Syken kaupunki-maaseutuluokitus. Päijät-Hämeen liitto.

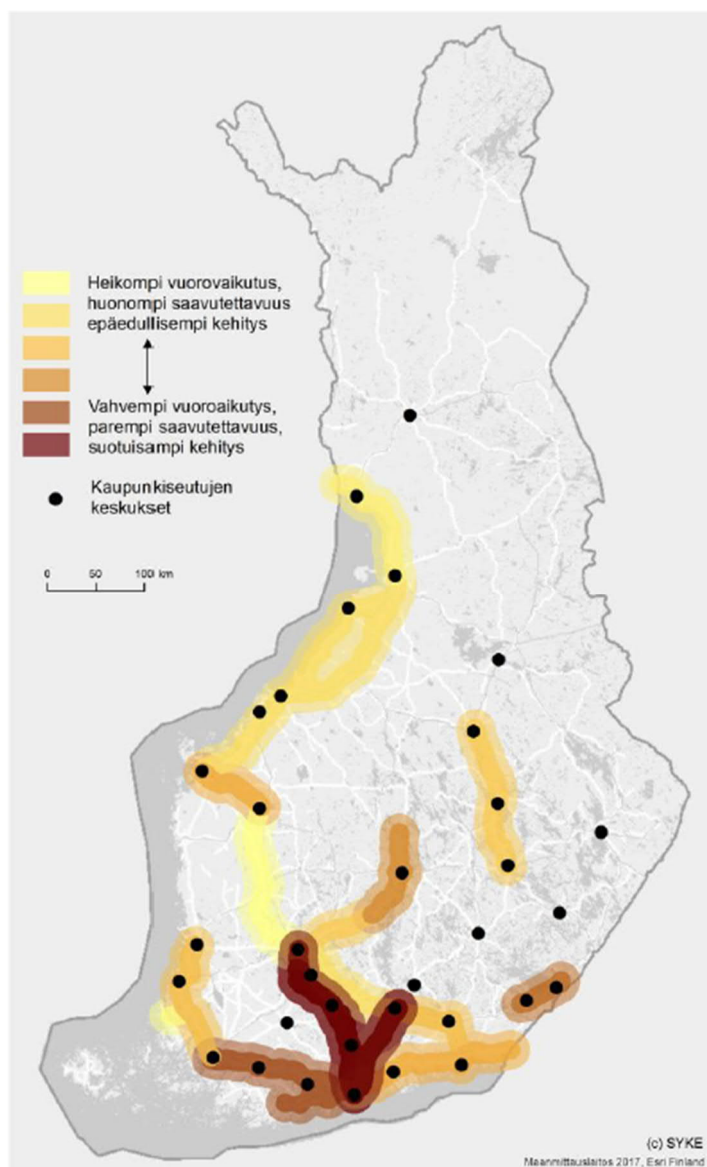
Valtakunnallisessa aluerakenteen ja liikennejärjestelmän tavoitteellisessa kehityskuvassa vuoteen 2050 (ALLI) Lahden kaupunkiseutu on suuri osaamis- ja palvelukeskittymä sekä osa metropolialueen kaupunkiseutujen kasvuvyöhykettä.

Eryteisesti Kerava-Lahti oikorata sitoo Lahden kaupunkiseudun tiiviisti Helsingin metropolialueeseen. Hyvät, nopeat yhteydet houkuttelevat myös muista maakunnista etelään suuntautuvan liikenteen kulkemaan Lahden kaupunkiseudun kautta. Kaupunkiseutu kytkeytyy tärkeimpien yhteystarpeiden myötä pääkaupunkiseudun lisäksi Tampereen ja Jyväskylän suuriin osaamis- ja palvelukeskittymiin. Myös tärkeimmät yhteystarpeet Kouvolan ja Lappeenrannan kautta yhdistävät Päijät-Hämeen Pietarin kautta Venäjälle ja sieltä edelleen Aasiaan.

Valtakunnallisilla liikennehankkeilla on oma vaikutuksensa Lahden seudun ja Päijät-Hämeen aluerakenteeseen. Suurista hankkeista alueen näkökulmasta keskeinen on lentoradan toteuttamista ja pääradan parantamista tavoitteleva Suomirata, jonka suunnitteluun Lahden kaupunki on sitoutunut. Suuret hankkeet luovat mahdollisuuksia alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseen väylien varrella. Uusien investointien lisäksi on myös tärkeää pitää huolta nykyisestä liikenneverkosta, ja huolehtia mm. siitä, että nykyinen verkko mahdollistaa turvallisen ja sujuvan liikkumisen. Näin hyödynnetään tehokkaasti jo rakennettua infrastruktuuria ennen merkittäviä uusia investointeja.

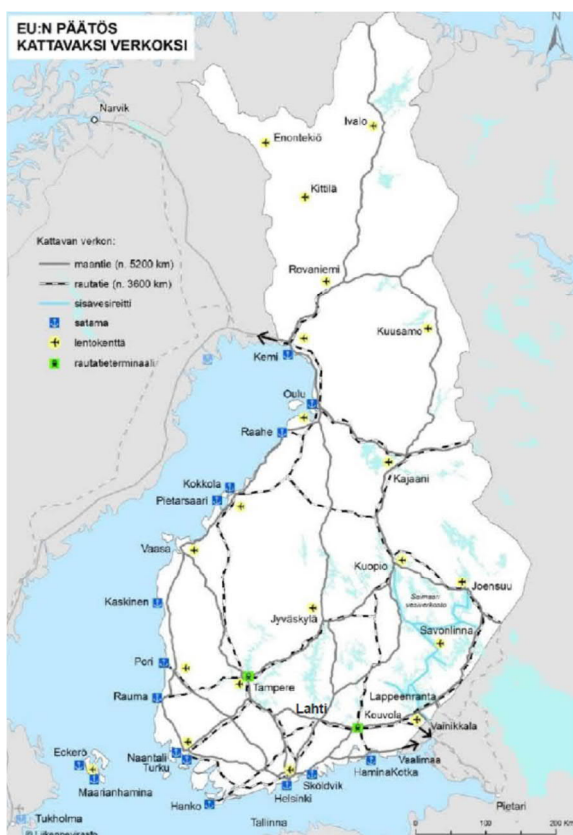
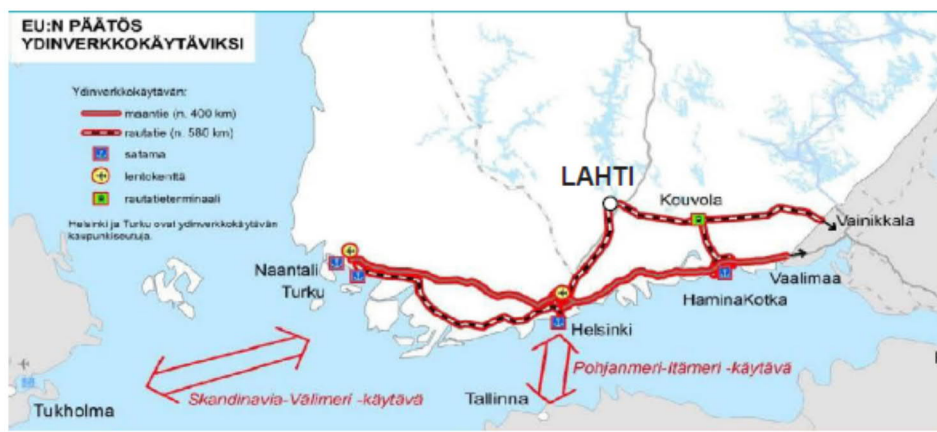
Lahden seudun ja pääkaupunkiseudun välillä on tiivis työssäkäyntiyhteys, joka perustuu kilpailukykyiseen junayhteyteen ja moottoritiehen. Eryteisesti junaliikenteessä odotetaan kasvua. Käytävä on merkittävä myös matkailun kannalta sekä tavaraliikenteessä Venäjälle suuntautuvan viennin ja tuonnin kuljetuskäytävänä Kouvolan kautta. Tiekuljetuksissa käytävä on keskeinen koko Suomen tavaraliikenteen kannalta, raskaan tieliikenteen kuljetussuorite oli vuosina 2012–2014 noin 680 miljoonaa tonnikipometriä vuodessa. Tieliikenteen tavarakuljetusten kasvuennuste on suuri.

Toiminnalliset alueet ja kasvuvyöhykkeet Suomessa -selvityksessä vertailtiin 16:tta kasvuvyöhykettä Suomessa alueellisen vuorovaikutukseen, vuorovaikutuspotentiaaliin ja vyöhykkeiden kasvuun ja kehitykseen liittyvien tekijöiden perusteella. Vertailussa Helsinki–Lahti-vyöhyke sai toiseksi parhaan pistemäärän 3,5 heti Helsinki–Tampere-vyöhykkeen 3,7 pisteen jälkeen.

Kuva: Toiminnalliset alueet ja kasvuvyöhykkeet Suomessa, Valtioneuvoston selvitys ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 50/2017

Lahden seudun merkitys korostuu EU:n Skandinavia–Välimeri-ydinverkkokäytävässä raideliikenteen osalta. Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän Hub on Helsinki, minkä suhteen Lahden kaupunkiseudulle sijoittuvat logistiikka-alueet ovat kytkettävissä käytävään sisämaan satamina.

Lähde: Liikennevirasto

Kuva: Lahden seutu on myös EU:n ydinverkon ja kattavan verkon kannalta tärkeässä roolissa.

Sopimuksen lähtökohta-aineisto:

- Hallitusohjelma
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)
- Lahden kaupunkiseudun rakennemalli 2040
- Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014 ja Kymenlaakson voimassa olevat maakuntakaavat litiin kunnan osalta
- Maakuntastrategian 2018–2021 strategiset tavoitteet
- Kuntien oikeusvaikutteiset yleiskaavat

- Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2030 ja jatkuva liikennejärjestelmätyö
- EU:n ydinverkkokäytävätiedot, pääväyläasetus
- Päijät-Hämeen ilmasto- ja energiaohjelma
- Taustatieto- ja tilastokatsaus (Liite)

3. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Sopimus perustuu valtion ja seudun kuntien yhteiseen tahtotilaan Lahden kaupunkiseudun maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen kehittämisestä.

Sopijaosapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista.

Sopimuksella edistetään hallitusohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja kansallisten ilmasto- ja energiatavoitteiden toteutumista Lahden kaupunkiseudulla. Hallitusohjelman mukaisia tavoitteita ovat mm. hiilineutraalius vuonna 2035, päästöjen vähentäminen nopealla aikataululla, kiertotalouden edistäminen, kestävä kaupunkikehitys, rakentamisen, maankäytön ja liikenteen hiilijalanjäljen pienentäminen, ja asuntorakentamisen lisääminen kasvavilla kaupunkiseuduilla.

MAL-sopimuksessa sovitaan pitkäjänteisistä tavoitteista ja keinoista päästöjen vähentämiseksi maankäyttöä, asumista ja liikennettä yhteen sovittamalla. Lahden kaupunkiseudun tavoitteena on toimia kansallisesti ja kansainvälisesti kunnianhimoisena edelläkävijänä hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamisessa. Lahden kaupunki on ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina vuonna 2021 Euroopan ympäristöpääkaupunki. MAL-sopimuksen avulla Lahden kaupunkiseutu toteuttaa ympäristöpääkaupunkivuotta yhdessä valtion kanssa.

Lahden tavoitteena on hiilineutraalius jo vuonna 2025. Maakunnan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, ja Päijät-Häme on ensimmäisten maakuntien joukossa liittynyt Hiilineutraalit kunnat (Hinku) -verkostoon maakuntahallituksen päätöksellä marraskuussa 2019. Lahden kaupunkiseudulla on luovuttu kivihiilen käytöstä energianlähteenä. Hiilijalanjäljen pienentämisessä seuraava iso haaste on liikenteen päästöjen vähentäminen. MAL-sopimuskaudella seudulla tehdään suunnitelma hiilinielujen vahvistamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa kaupunkiseudun kilpailukykyä, elinvoimaisuutta ja toimivuutta. Sopimuksella parannetaan palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuutta, elinympäristön viihtyisyyttä ja sosiaalista kestävyyttä mm. yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen tähtäävillä toimenpiteillä. Liikennejärjestelmää kehitetään taloudellisuus ja turvallisuus huomioiden. Viisasta liikkumista vahvistetaan maankäytön suunnittelulla ja parantamalla jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteita sekä kehittämällä ja hyödyntämällä älyliikenteen ja palvelumuotoilun keinoja ja liikkumisen digitaalisia palveluita.

4. TOIMENPITEET

4.1 Eheyttävästi kasvaen

Maakunnan kasvutavoitteena on 232 000 asukasta vuoteen 2035 mennessä, josta pääosa sijoittuu Lahden kaupunkiseudulle. Kasvua suunnataan kestävästi ja hallitusti nykyisiä taajamia eheyttäen erityisesti kuntakeskuksiin sekä paikallisten ja seudullisten joukkoliikennekäytävien (ml. tiet 4, 12, 24, 54) liikenteellisiin solmukohteisiin, kuten asemanseuduille (mm. Henna, Nostava, Herrala, Järvelä, Lahden radanvarsi, Nastolan seisakkeet), joita kehitetään yhteistyössä valtion kanssa. Tavoitteena on rakennetun infran ja liikenneverkkojen tehokas hyödyntäminen. Kehitystä ohjataan ja tuetaan päivittämällä kaupunkiseudun rakennemalli kuntien yleiskaavojen, kierrätyspuistohankkeen ja Kärkölän ja litin kuntien osalta, ja laatimalla maakuntakaavan toteuttamissuunnitelma. Orimattila–Lahti–Heinola ratayhteyteen perustuvaa kehityskäytävää tuetaan yhteisellä yleiskaavatarkastelulla.

Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoteen liittyvät hankkeet ovat pitkän tähtäimen suunnitelman laatiminen hiilinielujen lisäämiseksi sekä päästöjen kompensatiomahdollisuuksien selvittäminen.

4.2 Monimuotoisesti asuen

Kaupunkiseudulla edistetään yhteisesti sovittavalla tavalla monimuotoista, eri ikä- ja väestöryhmien tarpeet ja elämäntyyliä huomioon ottavaa asumista ja kohtuuhintaista asuntotuotantoa asuntotarveselvityksiin perustuen, ja huolehditaan asuinalueiden sosiaalisesta kestävydestä. Erityisryhmien asumista kehitetään poikkihallinnollisesti. Tehdään seudullinen asuntotarveselvitys sekä laaditaan seudullinen asuntostrategia. Asuntokantaa parannetaan asukkaiden viihtyvyyden ja ilmastonsuojelun ja –kestävyyden edistämiseksi (mm. sisäilma, esteettömyys, energiatehokkuus, puurakentaminen). Vähähiilisiä ja laatutasoa parantavia rakennushankkeita edistetään. Asumista, opiskelua ja työelämää yhdistetään saavutettavuus- ja houkuttelevuusnäkökulmasta maakunnan erityispiirteiden, kuten luonnonympäristön, pohjalta. Haja- ja vapaa-ajan rakentamista ohjataan kyläkeskuksiin ja nykyisten vesihuoltoverkkojen yhteyteen. Monipaikkainen asuminen on ilmiö ja kehittämiskohde, jolla voi olla merkittäviä elinvoimavaikutuksia alueelle. Tähän liittyvät mm. vapaa-ajan asuntojen käyttäminen entistä pidempiä aikoja vuodessa, lisääntyvä etä- ja paikasta riippumaton työ, väestön vähenemiseen liittyvä tyhjen asuntojen määrän kasvu ja niiden mahdollinen uusiokäyttö, uusien asuin- ja vapaa-ajan alueiden kaavamääräykset ja elinvoimaa lisäävät ohjaukset.

4.3 Viisaasti liikkuen

Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa liikennejärjestelmän kehittämisen keskeisenä tavoitteena on viisaiden, turvallisten ja kestävien liikkumis- ja kuljetusratkaisujen edistäminen. Tavoitteita on tarkennettu erilaisille aluetyypeille sopiviksi, koska mahdollisuudet ja tarpeet erikokoisissa taajamissa ja haja-asutusalueella ovat erilaisia. Yhteisesti sovituille toimenpiteille pyritään mm. lisäämään kestävien kulkutapojen – kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen – käyttöä ja välttämään henkilöautoliikennettä lisääviä ratkaisuja. **Tavoitteena on, että yli x % henkilöliikenteen matkoista kuljettaisiin kestäväillä**

kulkumuodoilla (tavoite tarkentuu myöhemmin). Liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpideohjelmassa kestävä liikunnan edistämiseen liittyvät toimenpiteet on ryhmitelty kolmeksi kokonaisuudeksi: kävely ja pyöräily, joukkoliikenne sekä liikunnan uudet palvelut.

Kävely ja pyöräily

Kokonaisuudessa korostuvat väylaverkon täydentämisen tarpeet. Samalla on hyvä huomioida, että kävely on osa lähes kaikkia matkoja, jolloin koko matkaketjusta tulisi saada sujuva. Liityntä muihin kulkutapoihin on olennainen kysymys. Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on tunnistettu keskeiset puutteet kävelyn ja pyöräilyn verkolla. MAL-työn alkuvaiheessa selvitetään koko seudun kattava kävelyn ja pyöräilyn verkko ja määritellään pyöräilyn pääverkko. Samalla tunnistetaan verkon puutteet, joista muodostuu toimenpiteitä ja hankkeita MAL-työssä toteutettavaksi. Ensi vaiheessa toimenpiteistä tärkeimpiä ovat muun muassa kuntakeskusten jalankulkualueiden kehittäminen, pyöräilyverkon täydentäminen ja pyöräpysäköinnin kehittäminen.

Ympäristöpääkaupunkivuoden hankkeena Lahdessa otetaan käyttöön kaupunkipyöräjärjestelmä. Hollolan ja Orimattilan kanssa selvitetään mahdollisuutta yhteiseen järjestelmään.

Joukkoliikenne

Lahden kaupunki on Päijät-Hämeen alueella toimivaltainen joukkoliikenneviranomaisen, joka ottaa jatkossa hoitaakseen myös litin joukkoliikenneviranomaisen tehtävät. Lahden seudun joukkoliikennelautakunta on kesäkuussa 2019 hyväksynyt runkolinjastosuunnitelman, jolla pyritään toteuttamaan selkeä, säteittäinen linjasto, lyhyet vuorovälit ja yksinkertainen joukkoliikennejärjestelmä. Linjaston toteuttaminen on aloitettu ja sitä jatketaan sopimuskaudella. Lisäksi panostetaan seutujen välisen ja valtakunnallisen joukkoliikenteen sekä liityntäpysäköinnin kehittämiseen ja digitaalisiin ratkaisuihin. Joukkoliikenteen keskeinen kysymys on myös liikenteen käyttövoima, jota edistetään kestävämpään suuntaan. Heinola, Lahti ja Orimattila selvittivät lisäksi raitiojunalikenteen/duoraitiolikenteen edellytyksiä nykyisellä rataverkolla kaupunkien välillä, ja lähijunalikenteen tilaamista. Raideliikenteeseen liittyvät asemanseudut, joiden kysymyksiä ja kehittämistä on luontevaa ratkoa MAL-menettelyn ja kaupunkiseudun rakennemallityön puitteissa.

Liikkumisen uudet palvelut

Päästövähennystavoitteet sekä muuttuvat elämäntavat haastavat myös liikkumista. Tavoitteena on, että ainakin kaupunkiseuduilla käyttäjät voivat saada tarpeitaan vastaavia liikkumis- ja kuljetuspalveluita myös ilman omaa autoa. Liikkumisen uudet tavat tarvitsevat tuekseen tietoa sekä sopivista palveluista että ihmisten liikkumisesta. Näihin haasteisiin haetaan ratkaisuja digitalisaation ja palvelumuotoilun keinoin. Tärkeimmät toimenpiteet liittyvät uusien palveluiden parhaiden käytäntöjen kokeiluun ja käyttöönottoon sekä markkinoille tulon edistämiseen. Jatkuvan liikennejärjestelmätyön ryhmä selvittää vähäpäästöisen liikenteen edellytyksiä ja kehittämistä Päijät-Hämeessä. Työn tuloksena saadaan erilaiset alueet huomioiva toimenpideohjelma, jota toteutetaan myös MAL-sopimuksen avulla.

Liikenneturvallisuus

Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa liikenneturvallisuustoiminnan painopisteet ovat liikenneympäristön turvallisuuden parantaminen sekä aktiivinen poikkihallinnollinen liikenneturvallisuustyö kunnissa ja maakunnassa. MAL-työn toimenpiteisiin kootaan pieniä liikenneympäristön toimenpiteitä.

4.4. Elinvoimaa edistäen

MAL-sopimuksen avulla kaupunkiseutu edistää yhteistyössä valtion kanssa bio- ja kiertotalouden toimintaedellytyksiä, konkreettisenä hankkeena kierrätyspuiston toteuttaminen. Ympäristöpääkaupunkivuoteen liittyen edistetään ympäristöalan innovaatioita yhteistyössä korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Elinkeinoelämän ja matkailun edellytyksiä vahvistetaan kehittämisen kohdealueilla (mm. Nostava, VT 12 ja Kouvolantie, Vierumäki, Vesivehmaa, Lahden eteläisen kehätien työpaikka-alueet, Henna-Tuuliharja ja Messilä/Tiirismaa).

5. SOPIMUKSEN SEURANTA

Seuranta perustuu sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta kuvaaviin mittareihin. Seurattavia asioita ovat sopimuksessa esitettyjen toimenpiteiden edistyminen ja toimenpiteiden vaikuttavuus. Seurantatyön organisointi (esim. seudullinen toimielin) ja seurannan suunnittelu käynnistetään **ennen sopimuksen allekirjoittamista/välittömästi sopimuksen solmimisen jälkeen**. Seurannan suunnittelussa määritellään seurantamittarit.

6. SOPIMUKSEN TOTEUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO

Lahden kaupunkiseudun kunnat ottavat huomioon ja edistävät yhdyskuntarakenteen suunnittelussa ja päätöksenteossa sopimuksessa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Kunnat varautuvat toiminnassaan ja talousarvoissaan lisäksi tavoitteiden mukaisen kehittämisen koordinointiin sekä yhteistyön edellyttämiin viranhaltija- ja luottamushenkilökokouksiin.

Valtio-osapuolen sitoutuminen sopimukseen määritellään **[kevällä 2020 valtioneuvoston periaatepäätöksellä?]**, jossa linjataan valtion tahtotila ja tuki eri sopimusmuodoille julkisen talouden suunnitelman ja talousarvion puitteissa. Valtion rahoitustoimenpiteet edellyttävät eduskunnan päätöstä. Sopimusosapuolet edistävät kirjattuja toimenpiteitä ja sopimuksessa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Toimenpiteet on koottu teemoittain ja sopimuskausittain liitteenä olevaan taulukkoon. Taulukko on osa MAL-sopimuksen seuranta ja sitä päivitetään toimenpiteiden edistymisen myötä ja tarkistetaan sopimuskausittain.

Tämä sopimus tulee voimaan sopimusosapuolten allekirjoitettua sopimuksen. Sopimus on voimassa vuoden 2032 loppuun. Sopimusta tarkistetaan vuonna 2024.

7. ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä p. päivänä ---kuuta vvvv

Liikenne- ja viestintäministeriö:

Timo Harakka
liikenne- ja viestintäministeri

Työ- ja elinkeinoministeriö:

Mika Lintilä
elinkeinoministeri

Valtiovarainministeriö:

Katri Kulmuni
valtiovarainministeri

Ympäristöministeriö:

Krista Mikkonen
ympäristö- ja ilmastoministeri

Väylävirasto:

Kari Wihlman
pääjohtaja

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
ARA:

Hannu Rossilahti
ylivohtaja

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus:

Petri Knaapinen
ylivohtaja

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus:

Tommi Muilu
ylivohtaja

Päijät-Hämeen liitto:

Laura Leppänen
maakuntajohtaja

Asikkalan kunta:

Rinna Ikola-Norrbacka
kunnanjohtaja

Heinolan kaupunki:

Jari Parkkonen
kaupunginjohtaja

Hollolan kunta:

Päivi Rahkonen
kunnanjohtaja

litin kunta:

Riku Rönholm
kunnanjohtaja

Kärkölan kunta:

Markku Koskinen
pormestari

Lahden kaupunki:

Pekka Timonen
kaupunginjohtaja

Orimattilan kaupunki:

Osmo Pieski
kaupunginjohtaja

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

My. EHEYTTÄVÄSTI KASVAEN (y tarkoittaa, että ilmasto/ympäristönäkökulma on sisäänrakennettuna) <i>Euroopan ympäristöpääkaupunkitoimenpiteet</i>						
TAVOITTEET	SOPIMUSKAUSI 1 (2021-2024)		SOPIMUSKAUSI 2 (2025 – 2028)		SOPIMUSKAUSI 3 (2029 – 2032)	
	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu
KESTÄVÄ ALUE- JA YHDYS- KUNTARAKENNE -taajamat, kylä-, loma- ja haja-asutusalueet -työpaikat ja palvelut -maa- ja metsätalous -luonto ja virkistys -liikenneverkko ja logis- tiikka -tietoliikenneverkot -energiantuotanto	Kaupunkiseudun (ja koko maakunnan) rakennemallin digiloikka ja toimenpideoh- jelman laadinta.	k/PH-liitto	Toimenpideohjelman toteut- taminen.	k/v/PH- liitto	Toimenpideohjelman seuranta ja tarkistami- nen.	k/PH- liitto
	<i>Hiilinielujen selvittäminen. Hiilinielu- ja kompensatio- suunnitelma, laadinta ja to- teuttaminen.</i>	k/Cane- mure – hanke/PH -liitto	Arviointi, päivitys ja toteutta- minen.	k/PH- liitto	Arviointi, päivitys ja to- teuttaminen.	k/PH- liitto
TAAJAMIEN JA KYLÄALU- EIDEN TIIVISTÄMINEN SEKÄ RAIDELIIKENTEE- SEEN TUKEUTUVAT TAA- JAMAT Taajamien suunnittelussa huomioidaan edellytykset kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteen käyt- töön, hulevedet, lajiston	Lahden keskusta-alueiden (Paavola, matkakeskus ja ra- danvarsi, Rakokivi) kehittä- minen. Mannerheiminkadun ja Hämeenlinnantien muut- taminen kaduksi.	k/v	Matkakeskuksen ja radanvar- ren, Hennalan, Paavolan ja Ra- kokiven jatkokehittäminen.	k/v	Matkakeskuksen ja ra- danvarren, Hennalan, Paavolan ja Rakokiven jatkokehittäminen.	k/v
	Kuntakeskusten asema- kaava-alueen tiivistäminen ja raideliikenteeseen tukeu- tuvien taajamien kehittämi- nen palvelurakenne huomi-	k/v	Jatkokehittäminen	k/v	Jatkokehittäminen	k/v

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

monimuotoisuus, sekä ja- keluliikenne ja sen tulevai- suus.	oiden. (Heinola, Henna, Her- rala, Järvelä, Kausala, Nos- tava-Tikkakallio, Orimattilan keskus, Salpakangas, Vieru- mäki, Vääksy)					
A_y. MONIMUOTOISESTI ASUEN						
TAVOITTEET	SOPIMUSKAUSI 1 (2021-2024)		SOPIMUSKAUSI 2 (2025 – 2028)		SOPIMUSKAUSI 3 (2029 – 2032)	
	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu
RIITTÄVÄ KOHTUUHINTAI- NEN ASUNTOTUOTANTO	Riittävä kohtuuhintaisen asumisen osuus kokonais- tarjonnanasta (vastinparina asuntokannan kehittämi- nen, mm. purkava uudista- minen) (määrä täsmentyy myöhemmin)	k/v/ Lah- den Talot / yritykset	Jatkuu tarkistettuna.	k/v/ Lah- den Talot / yrityk- set	Jatkuu tarkistettuna.	k/v/ Lah- den Talot / yrityk- set
	Osuuskuntarakentamisenke- hittäminen. ASO:n kaltainen omakotirahoitus, kiinteistö- palvelut osuuskunnan kautta. - esimerkkinä Henna	k/v	Mahdollinen jatkokehittämi- nen.	k/v	Mahdollinen jatkokeh- ittäminen.	k/v

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

	Riittävän kilpailukykyisen tonttitarjonnan turvaaminen. Seudullisten maapolitiikan pääperiaatteiden laatiminen.	k/v/ PH-liitto	jatkuu	k/v/ PH-liitto	jatkuu	k/v/ PH-liitto
ERILAISTEN IKÄ- JA VÄESTÖRYHMIEN ASUMISTARPEISIIN VASTAAMINEN	Seudullisen (ja paikallisten) asunstrategian laatiminen, seudullinen asuntotarveselvitys. --> Riittävä erityisryhmien kysyntää vastaava asuntotuotanto sijainti ja laatu huomioiden, yhteisöllisten ja ikäystävällisten asumisratkaisujen kehittäminen. --> Eriytymisen ehkäisy, sosiaalisesti tasapainoiset asuinalueet, lähiöiden kehittäminen. --> Asunnottomuuden vähentäminen ja lopulta poistaminen. --> Asumisneuvonnan vakiinnuttaminen. --> Asuntokannan energiatehokkuuden ja esteettömyyden edistäminen avustuksin.	k/v/yri-tykset		k/v/yri-tykset	asunnottomuuden poistaminen	k/v/yri-tykset

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

	Monipaikkaisuus, osavuosi- ja kakkosasumisen mahdollisuuksien hyödyntäminen (esim. loma-asuntojen käytöasteen nostaminen edelleenvuokraamalla).	k/yksityiset				
ASUNTOKANNAN UUDISTAMINEN JA KORJAAMINEN Asuntokannan parantamisen tukeminen.	Täydennysrakentamisen (mm. lisäkerrokset) edistäminen ja olemassa olevan asuntokannan kehittämisen: -neuvonta -autopaikkapolitiikka -saneerauksen, purkamisen ja purkavan uudistamisen selvitys, suunnittelu ja toimeenpano	k/v/Lahden talot/yritykset	Jatkuu kehittäen	k/v/Lahden talot/yritykset	Jatkuu kehittäen	k/v/Lahden talot/yritykset
	<i>Kestävän rakentamisen edistäminen:</i> <i>-puurakentamisen edistäminen</i> <i>-vähähiilisten ja vähämuovisten rakennushankkeiden ja niihin liittyvien toimenpiteohjelmien edistäminen</i> <i>-kierrätysmateriaalin hyödyntäminen</i> <i>-rakennusten ja asuinalueiden energiamuutosten edistäminen</i> <i>-energiaremonttien edistäminen</i>	k/v/Lahden Talot/yritykset	Jatkuu kehittäen	k/v/Lahden Talot/yritykset	Jatkuu kehittäen	k/v/Lahden Talot/yritykset

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

	<i>(Canemure https://www.lahti.fi/palvelut/luonto-ja-ymparisto/lahti-ymparistokaupunki/canemure-lahti) (Energiavalinta.fi)</i>					
Ly. VIISAASTI LIIKKUEN						
TAVOITTEET	SOPIMUSKAUSI 1 (2021–2024)		SOPIMUSKAUSI 2 (2025–2028)		SOPIMUSKAUSI 3 (2029–2032)	
	Toimenpiteet	vastuunjako k/v/muu €	Toimenpiteet	vastuunjako k/v/muu €	Toimenpiteet	vastuunjako k/v/muu €
KESTÄVÄN LIIKKUMISEN EDISTÄMINEN	Kävely & pyöräily					
Liikkumisen toimenpidekokonaisuus perustuu maakuntavaltuuston kesäkuussa 2019 hyväksymään Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Suunnitelman strategiset painopisteet ovat <i>kestävän</i>	Sopimusalueen sekä Päijät-Hämeen pohjoisten kuntien pyöräilyn pääverkon selvitys. - Pääverkon määrittäminen - Valtakunnallisen ja seudullisen verkon yhteensovittaminen - Väyläpuutteiden tunnistaminen ja priorisointi	LJ-ryhmä	Lahti–Nastola välisen kevyen liikenteen yhteyden laatutason ja ympärivuotisen kunnossapidon parantaminen.	k/v	Pyöräverkon täydentäminen (suunnittelu ja toteutus): - muut pääverkkoselvityksen yhteydet	k/v

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

<i>liikkumisen edistäminen, saavutettavuuden parantaminen, liikenneturvallisuuden parantaminen sekä kaupunkikeskustojen veto-voiman kehittäminen. MAL-työhön teemoihin sopiva kokonaisuus on erityisesti kestävän liikkumisen edistäminen, jonka toimenpiteet on jaoteltu kävelyn ja pyöräilyn toimiin, joukkoliikenteen kysymyksiin, joihin liittyvät myös liityntäpysäköinnin toimet, sekä liikkumisen uusiin palveluihin. Toimenpiteissä korostuu MAL-työn mukainen seudullinen näkökulma, jossa keskitytään kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen kysymyksiin. Lisäksi luettelossa on hankkeita, joissa on tarve sekä kunnan että valtion toimille. Pyöräverkon täydentämiskohteista ensimmäiselle sopimuskaudelle on ajoitettu liikennejärjestelmäsuunnitelman kiireellisimmät hankkeet.</i>	Pyöräverkon täydentäminen (suunnittelu ja toteutus): <ul style="list-style-type: none"> - mt 2956 Pyhäniemi–Hollola kk jkp-tie (toteutumassa) - vt 24 Paimelantien liittymän akk - vt 24 Hilliläntie–Syrjäntäustantie jkp-tie ja akk - mt 140 Takkula–Heinlammi jkp-tie - mt 140 Jokimaa jkp-tie ja akk - mt 313 Vääksy–Vierumäki - mt 362 litin kk–Sorronniemi - mt 362 Radansuu–litin kk 	k/v	Pyöräverkon täydentäminen (suunnittelu ja toteutus): <ul style="list-style-type: none"> - mt 14086 Sipurantien jk+pp-väylän jatkaminen - mt 2956 Pyhäniemi–Messilä Järvelä–Valkjärven alue - mt 313 Vääksy–Vierumäki - mt 362 Kausala–Radansuu - kt 54 Järvelä–Lappila - muut pääverkkoselvityksen yhteydet 	k/v		
	Liityntäpysäköinti					
	Selvitys seudun liityntäpysäköinnin tarpeista, toteutussuunnitelma (pyörä- ja autopaikkoja) <ul style="list-style-type: none"> - Lahden matkakeskus - runkolinjaston solmukohdat 	k/v	Liityntäpysäköinnin toteuttamisen jatkotoimenpiteet <ul style="list-style-type: none"> - muut solmupysäkit toteutussuunnitelman mukaisesti - Hollolan Nostava - Hennan aseman P-kansi 	k/v	Liityntäpysäköinnin toteuttamisen jatkotoimenpiteet <ul style="list-style-type: none"> - toteutussuunnitelman mukaiset toimet 	k/v
Joukkoliikenne						
	Nopeat bussien runkolinjat (Lahti–Heinola/Nastola/Orimattila/Hollola/Vääksy)	k	Henkilöliikenteen kehittäminen Orimattila–Lahti–Heinola (duoraitioliikenne)	k/v?	Seuraavat DUO-raitiotie-vaiheet?	k/v?
	Lahden ja Helsingin seutujen välisen pendelöinnin kehittäminen -vuorotarjonta	k/VR?				

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

	Lahti–Uusikylä–Kausala –Kouvola henkilöliikenteen liikennöinnin kehittäminen - palvelutason parantaminen - lippujen yhteensopivuus seudulliseen joukkoliikenteeseen		Lahti–Järvelä–Riihimäki–Tampere liikennöinnin kehittäminen - kolmioraidekokeilu pysyväksi			
	Palvelutasomäärittely, seudullisen lippujärjestelmän kehittäminen	k/LSL				
	Joukkoliikenne- ja pyöräily-yhteyden toteuttaminen Karisto-Pekanmäki. Suunnittelu.	k/v	toteutus			
Liikkumisen uudet palvelut Liikkumisen uusien palvelujen markkinoille tulon edistäminen.						
	Luodaan edellytykset uusien palveluiden kehittämiselle avaamalla yksityisen ja julkisen liikennetiedon rajapintoja. Hyödynnetään liikkumisen dataa liikennesuunnittelussa ja liikenteen ohjauksessa.	k/v/yri-tyk-set/LUT / LAB				
	Pilotoidaan seudulla joukkoliikennettä täydentäviä haja-asutusalueiden liikkumisen palveluita.	k/v	Palveluiden laajempi implementointi .			
	CitiCAP, henkilökohtainen päästökauppa - käyttöönotto - markkinointi	k/yri-tyk-set	Päästökaupan laajentamisselvitys?			

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

	<i>Kaupunki- ja kyläpyörät</i> , järjestelmien selvittäminen ja käyttöönotto <i>- Hollola</i> <i>- Lahti 2021</i>	k				
	Selvitys vähäpäästöisen liikenteen edistämisen toimenpiteistä (käynnissä, tiekartta). <i>Ajoneuvoteknologia mm. sähköautojen latauspisteet; Lahdessa sähköisen liikenteen edistämishanke Orimattila: Henna, liipy.</i>	k/v	Selvityksen toimenpiteiden toteuttaminen.	k/v		
Tieliikenteen turvallisuuden parantaminen						
LIIKENNETURVALLISUUDEN PARANTAMINEN	- KT54 Tohinojantien alituksen uusiminen. - Kiertoliittymän rakentaminen mt 172, mt 167 ja Erkontie. - Vt 24, Kalliolan koulun ja päiväkodin kevyen liikenteen järjestelyt.	k/v	Asikkalan eteläisen liikenteen parantaminen yhdistämällä Vt 24 ja mt 313 Vehkoossa (maakuntakaavan tieliikenteen yhteystarve).	k/v		
	Junaratojen tasoristeysten poistaminen Järvelän asemalta ja Orimattila-Lahti-Heinolan sekä Mukkulan rataosuuksilta (Rantaraitti, Alaniitty, Ohrapääntie, Käkeläntie, Villintie, Virenojantie, Lankilantie, Vehkaojantie, Mukkulankatu).	v/k	Jatkuu	v/k	Jatkuu	v/k

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

PE _y . ELINVOIMAA EDISTÄEN						
TAVOITTEET	SOPIMUSKAUSI 1 (2021-2024)		SOPIMUSKAUSI 2 (2025-2028)		SOPIMUSKAUSI 3 (2029-2032)	
	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu	Toimenpiteet	vastuun- jako k/v/muu
BIO- JA KIERTOTALOUDEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN PARANTAMINEN	Kierrätyspuisto - kaavoitus - hallintomallin laatiminen ja toimeenpano	k/v/PH-liitto	Kierrätyspuisto - kaavoitus - tarvittavat liittymäjärjestelyt	k/v/PH-liitto	Kierrätyspuisto - tontinluovutus - rakentaminen	k
	Kuntien bio- ja kiertotaloudelle soveltuvien alueiden selvittäminen ja kehittäminen.	k	Jatketaan	k	Jatketaan	k
(KEHITTÄMISEN KOHDE-ALUEIDEN) ELINKEINOELÄMÄN EDELLYTYSTEN PARANTAMINEN (numerointi kk# viittaa maakuntakaavan kehittämiskohdealueisiin, suunnittelumääräykset mk-merkinnöissä ja määräyksissä)	Nostava-Vt 12 eteläpuoli (kk3)	k/v				
	VT12 ja Kouvolaan yritysalue Villähteeltä Uusikylään (kk8)	k/v	Jatketaan	k/v		
	Vierumäen teollisuus/taajama- ja virkistys/matkailukokonaisuuden kehittäminen (maakuntakaava/mv5, yleiskaava, liikenne, ympäristö)	k/v	Jatketaan	k/v		
	Henna-Tuuliharja (kk9) - raskaan liikenteen levähdyspaikat - yhteys valtatielle	k/v				

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

	Heinolan bio- ja kiertotaloustoiminta-alueen (maakuntakaava/kk Rautsalo/Asemantausta/Sahanniemi/Hevossaari) kehittäminen (liikenne/ympäristö/kaavoitus)	k/v	Jatketaan	k/v	Jatketaan	k/v
	MT295 liittymän rakentaminen liittyen puunjalostusteollisuuden merkittävään kehittämishankkeeseen ja liikenneturvallisuuden parantamiseen.	k/v/PH-liitto				
	Lahti–Kouvola-radon varren logistiikka-alueiden (ml. bioraaka-aineterminaali) kehittämismahdollisuuksien selvittäminen	k	Suunnittelu ja toteutus?	k		
	Kymiringin yritys- ja työpaikka-alueiden kehittäminen ja toteuttaminen (Kausala, Tillola)	k				
	Vesivehmaan lentokenttäalueen kehittäminen	k				
MATKAILUN KEHITTÄMINEN	Salpausselkä Geopark <ul style="list-style-type: none"> - hallintomalli - toteutussuunnitelma - statuksen hakeminen - kohderakentaminen - markkinointi 	k	Puiston kehittäminen ja toimintaedellytysten turvaaminen, statuksen jatkaminen.	k	Puiston kehittäminen ja toimintaedellytysten turvaaminen, statuksen jatkaminen.	k

LAHDEN SEUDUN MAL(PEY)-SOPIMUS

LIITE

Luonnos 29.4.2020

	Matkailun digitalisointi: Matkailukohteet, seudulliset luonto- ja liikuntareitistöt	k				
	Matkailualueiden kehittäminen (Messilä, Tiirismaa, Kimolan kanava, satamien infra).	k				

1 (1)

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020

§ 116

Talouden seurantaraportti 1.1.2020 - 31.3.2020 KV

D/754/02.02.02.00.01/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antajat

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen, puh. 050 556 9815
Taloussuunnittelija Ilkka Kokkonen, puh. 044 716 1433
Laskentasuunnittelija Lasse Puhakka, puh. 044 416 3655

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus merkitsee Lahden kaupungin talouden
seurantaraportin 1.1.-31.3.2020 tiedokseen.

Samalla kaupunginhallitus tekee valtuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee Lahden kaupungin talouden
seurantaraportin 1.1.-31.3.2020 tiedokseen”

Perusteluosa

Konsernipalvelut 30.4.2020:

”Konsernipalvelut on valmistellut talouden seurantaraportin tammi-
maaliskuulta 2020. Neljännesvuosittain raporttiin liitetään myös
Lahti-konsernin välitilin päätös ja tytäryhteisöjen osavuosisikatsaukset.
Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja lähettää sen
edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.”

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: muutoksenhakukielto

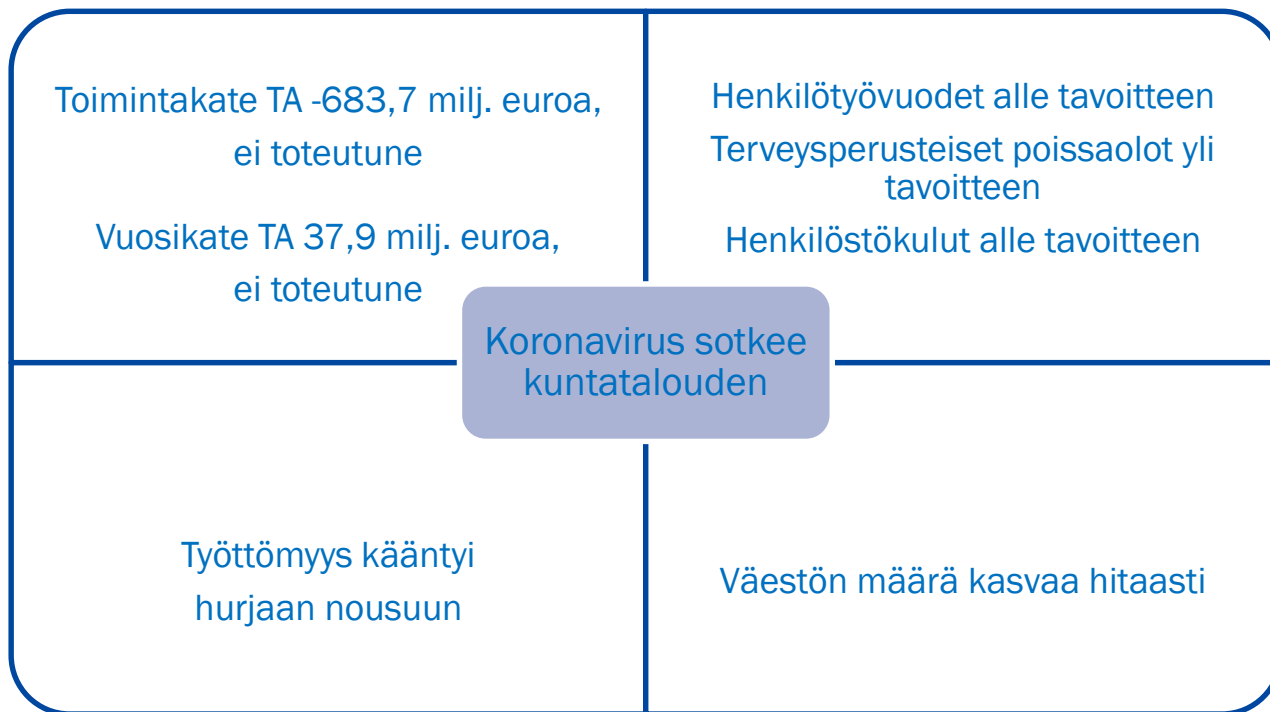
Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: -

Liitteenä

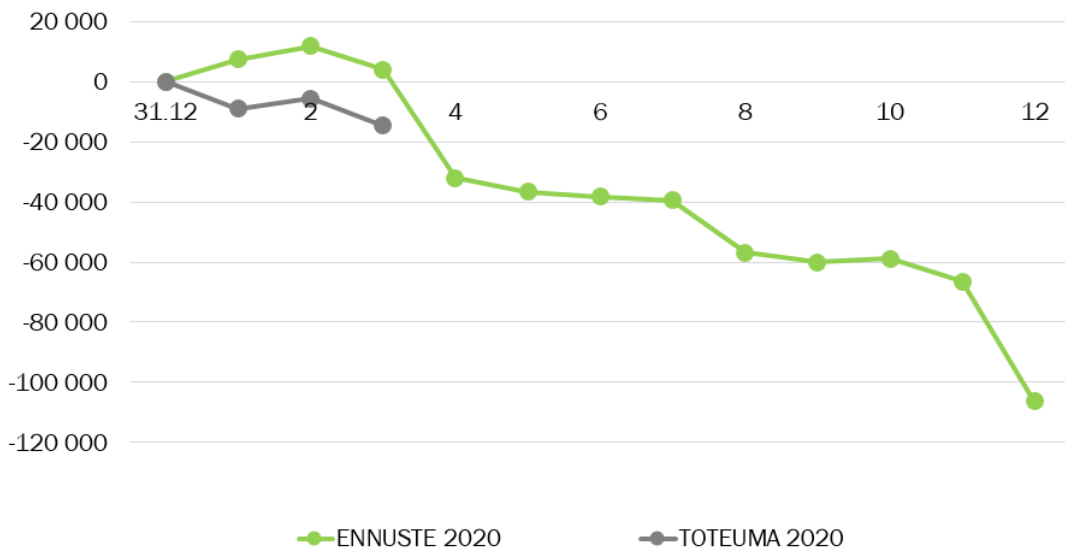
1. Talouden seurantaraportti

Talouden seurantaraportti tammi-maaliskuu 2020

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen kehitys (netto) 2020, 1 000 euroa
(ilman pitkäaik. lainanottoa, kons. talletuksia, vahinkorahastoa,
kuntatodistuksia ja antolainoja)

Huhtikuussa 37 milj. euron lainanlyhennys
Elo-marraskuussa kunnallisveron
ennakonpalautukset

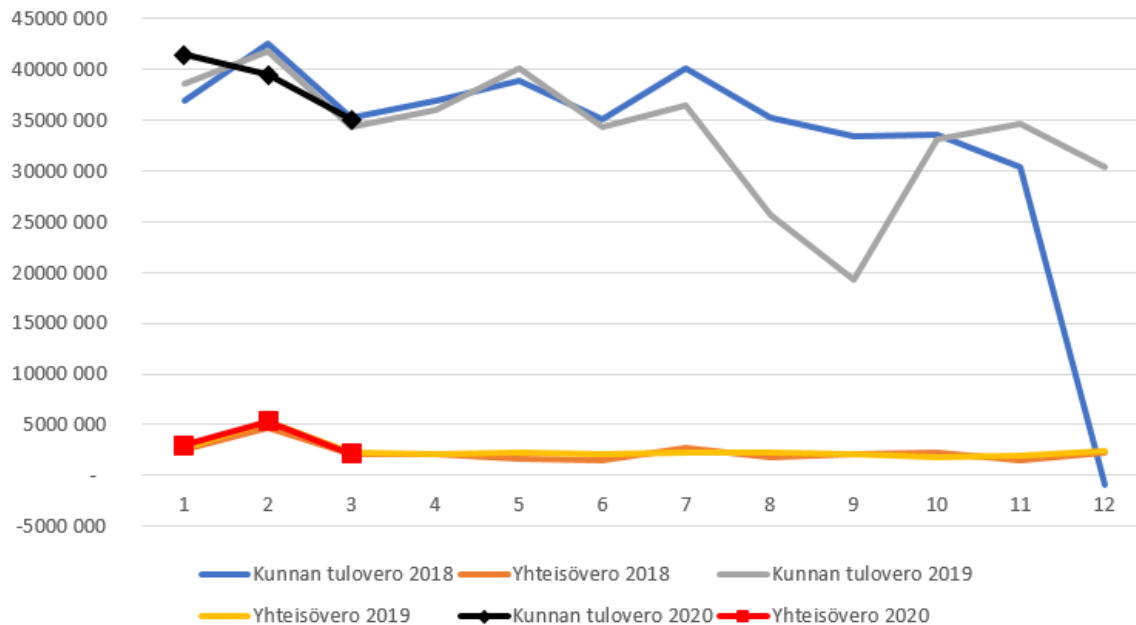
Koko kaupunki

Tuloslaskelma, 1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Talousarvio	Toteuma	Tot./TA, %	Kumulat. TA	Tot./kum. TA, %	Toteuma ed.vuosi	Tot./edv. tot., %	TP ed vuosi	TA/TP kasvu %
Toimintatuotot	154 561	35 931	23,2	34 136	105,3	36 036	-0,3	156 624	-1,3
Valmistus omaan käyttöön	1 114	3	0,3	4	99,7	71	-95,1	998	11,7
Toimintakulut	-839 344	-198 820	23,7	-203 070	97,9	-191 185	4,0	-809 099	3,7
TOIMINTAKATE	-683 669	-162 886	23,8	-168 931	96,4	-155 079	5,0	-651 477	4,9
VEROTULOT	496 650	126 965	25,6	133 054	95,4	124 788	1,7	475 356	4,5
VALTIONOSUUDET	209 790	52 611	25,1	52 410	100,4	47 175	11,5	193 871	8,2
Korkotuotot	13 126	3 351	25,5	3 426	97,8	2 270	47,6	12 350	6,3
Muut rahoitustuotot	20 131	166	0,8	146	113,9	128	29,0	18 933	6,3
Korkokulut	-17 536	-4 174	23,8	-4 396	95,0	-3 288	26,9	-16 990	3,2
Muut rahoituskulut	-630	-14	2,2	-4	307,2	-27	-50,3	-5 601	-88,8
RAHOITUSTUOTOT ja -KULUT	15 092	-671	-4,4	-829	80,9	-917	-26,8	8 693	73,6
VUOSIKATE	37 862	16 019	42,3	15 704	102,0	15 967	0,3	26 443	43,2
Poistot ja arvonalentumiset	-47 451	-10 210	21,5	-11 332	90,1	-9 845	3,7	-47 951	-1,0
TILIKAUDEN TULOS	-9 589	5 809	-60,6	4 373	132,8	6 122	-5,1	-20 566	-53,4

Verorahoitus

Kunnallis- ja yhteisöveron tilitykset 2018 - 2020

Verotulot

Yhteisö- ja kunnallisverotulot eivät toteudu koronaviruksen takia

Koronavirusepidemian vaikutus Lahden talouteen 2020

- Kuntaliitto arvioi epidemian kokonaisvaikutukseksi 2020 vähintään 1,8 Mrd euroa, josta n. puolet on tulojen menetyksiä ja puolet menojen kasvua
- Epidemiasta johtuva Lahden talouden ongelma olisi näin ollen vähintään 46 milj. euroa vuonna 2020
- Hallitus aikoo tukea kuntia yli miljardilla eurolla vuonna 2020 koronavirusepidemian takia
- Talousongelman syvyys ja sen mahdolliset korjaukset selvenevät vuoden aikana

KORONAVIRUSEPIDEMIAN VAIKUTUS LAHDEN KAUPUNGIN TALOUTEEN 2020 (karkea arvio 46 milj. €, ennen mahdollisia valtion toimenpiteitä)

- Yhteisöveron tuotto – 7,5 milj. euroa (-25%)
- Kunnallisveron tuotto – 25 milj. euroa (-5,9%)
- Muut tuotot - 5,5 milj. euroa
- Sotemenot + 5,0 milj. euroa (+1,3%)
- Muut menot + 2,6 milj. euroa
- Kuntatodistusmarkkina tyrehtynyt ja kuntatodistusrahoituksen kustannukset nousseet. Kuntarahoitus luvannut taata rahoituksen kunnille.
- Rahoituksen saatavuus ja levoton tilanne korkomarkkinoilla vaikuttavat suunniteltuihin rahoitusjärjestelyihin.
- Mahdollinen kassaan maksujen viivästyminen vaikuttaa kaupunkikonsernin maksuvalmiuteen.
- Tytäryhteisöille varaudutaan myöntämään luottoja käyttöpääomatarpeeseen.

Konsernihallinto, toiminnan vaikuttavuus

- ICT-kehitysryhmä on aloittanut toiminnan.
- Poikkeustilanteen järjestelyt työllistävät:
 - Mobiililiittymien datapaketit käyty läpi ja päivitetty vastaamaan tarvetta.
 - VPN-yhteyksien yhtäaikaista käyttäjämäärää nostettu 500:sta 1000 käyttäjään
 - Työyhteisöviestintää tehostettu.
- Tietoturvatarkastukseen (KPMG) liittyvät toimenpiteet aloitettu.
- Koulu- ja päiväkotirahoituksen (EIBn 100 miljoonan euron lainajärjestely) on vahvistunut.
- Käyttösuunnitelmien 2020 uudelleen tarkastelu on käynnistetty KH 20.4. päätöksen mukaisesti.
- Kehysvalmistelu 2021 etenee, KH käsittely 25.5. ja laadintaohje 8.6.
- Lahti.fi verkkosivuprojekti etenee aikataulussa.
- Luottamustoimielinten sähköisten kokousten käyttöönotto alkanut.

Konsernihallinto, toiminnan vaikuttavuus

OSALLISUUS- JA HYVINVOINTIPALVELUT (1/2)

- Palvelutorin I-vaihe ja palvelutorilaisuutta koskeva palvelukulttuuri on käynnistynyt 13.1.2020. Palvelutorin keskimääräinen asiakasmäärä on 850-1000 asiakasta/päivä ja tilojen käyttöaste aukioloaikoina n. 90%. Tilojen ilta -ja viikonloppukäyttö on käynnistynyt hyvin. Vuodelle 2020 määritelty Palvelutorin laajennusta koskeva palvelu- ja tilasuunnittelu on käynnistynyt ja etenee systemaattisesti aikataulussa. Nyt käynnissä laaja toimijaymmärryksen syventäminen ja sen kautta tilasuunnittelun rakentaminen.
- Alueellinen integraatiopalvelupiste (Alipi) siirtynyt osaksi Päijät-Hämeen kattavaa kotouttamisen ja maahanmuuttotyön palvelukokonaisuutta Kotouttamoon Palvelutorille 13.1.2020.
- Ollaan mukana työryhmissä suunnittelemassa Työllisyyden kuntakokeilua, jossa maahanmuuttajat yksi kohderyhmä. Aloitettu uuden Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelman vuodesta 2021 eteenpäin laadinta.
- Ehkäisevä työn koordinaattori on aloittanut vuoden alussa uudessa tehtävässä. Ehkäisevän päihdetyöntöön toimintasuunnitelman laadinta on aloitettu ja ehkäisevän päihdetyön ohjausryhmä on nimetty.
- Senioreiden Digitaatio-hanke on jatkunut suosittuna, tavoittaen n. 300 senioria viikoittain.
- Maakunnallisten hyte-kärkien valmistelua ja hyte-työn organisointimallin suunnittelua on jatkettu aktiivisesti yhteistyössä hyvinvointiyhtymän kanssa.
- Yhdistysilta 19.2.20 tavoitti n. 70 yhdistysedustajaa.

Konsernihallinto, toiminnan vaikuttavuus

OSALLISUUS- JA HYVINVOINTIPALVELUT (2/2)

- Homebase – STEA:n kolmivuotinen hankerahoitus v. 2020-2022 varmistui.
- Phhyky:n ja muiden toimijoiden kanssa järjestetty teemakohtaisia tapaamisia esim. ikääntyvien toimintakyvyn tukeminen
- Organisoitu/suunniteltu poikkeusolojen toimintaa/palveluja: mm. riskiryhmälle asiointiapu, yli 80 – vuotiaille soittopalvelu ja tiivistetty edelleen yhteistyötä yhdistysten ja seurakunnan kanssa
- Osallistuvan budjetoinnin kokeilun toimintamalli päätetty jaostossa 13.2. Konseptointi ja käynnistys. Ideointivaihe asukkaille 20.4. – 15.5. Aikataulussa korona-tilanteesta huolimatta. Hankekummit rekrytoitu aluekummeista ja asukkaista. Osbu-koutsien rekrytointi kaupunkiorganisaatiosta kesken. Toteutettu osbu-asukaskysely EmPaci-hankkeen kanssa (N=1213) lokakuu 2019.
- Osallisuustyöntekijöiden yhteistyötä ja verkostoitumista vahvistettu edelleen (työpajat, fasilitointi- ja yhteiskehittämiskoulutus, yhteistyö osallisuusasioissa poikkihallinnollisesti sekä osallisuuden yhteiskoordinoitua erilaisissa hankkeissa, kuten esim. kaupungintalon remontti, LAD-museo, osbu jne.)
- Osallisuusmallin kehittämisen projekti käynnistetty Hellon Oyn kanssa helmikuussa. Projektin etenemiseen vaikuttanut pandemia. Jouduttu osin muutamaamaan aikatauluja ja toimintatapoja. Muutoin projektin kokonaisaikataulu etenee sopimuksen mukaisesti.
- Aluejohtokunnan vaikutustenarviointia toteuttaa Tampereen yliopiston opiskelija progradu-työnä kevään aikana.

Konsernihallinto, toiminnan vaikuttavuus

ELINVOIMA- JA KILPAILUKYKYPALVELUT

- **Yritysten Lahti**
 - StartHub avautui Niemen kampuksella. Se on Lahden kaupungin, LAB-ammattikorkeakoulun ja Iskun yhteinen ponnistus kasvuyrittäjyyden tukemiseksi.
 - Vuoden 2020 yrityspalvelusetelien jako jo keväällä ja lisämääräraha korona-kriisin vuoksi yrityspalveluseteleihin (ETJ 23.3.)
- Lahti SportsHub 2030 -visiotyö valmistui 2/2020. Jatkotoimenpiteiden ja -hankkeiden suunnittelu kevään aikana.
- Hallitusohjelman mukaisten yliopistokaupunkien ekosysteemisopimuksen valmistelu. Neuvottelut sopimuksesta TEM:n kanssa kesällä 2020.
- Vilkas tapahtumakevät ja -kesä 2020 vaihtui maaliskuun lopussa tapahtumien peruutuksiin tai siirtoihin syksyyn/ensi vuoteen.

Konsernihallinto, toiminnan vaikuttavuus

EKP/TUKITYÖLLISTÄMINEN (1/2)

- Lahden seudun työllisyyskokeilun valmistelu käynnissä
 - Työllisyysjohtaja rekrytoitu: Heli Okkonen aloittaa virassa 1.6.
 - Valmistelutyöryhmien työ käynnistynyt alkuvuonna
- Vauhdittamon kehittäminen ja yhteys Ohjaamo Lahteen - Yhteistyö jatkuu tiiviisti.
- Yrityspisteen toimeksiantojen hoitaminen yhteistyönä.
- Yhteisinä päivystäjinä / toimijoina: kasvatusalan sijaisuushaastattelut (Lahti & Hollola), LADEC, HR-yhtiöt, Henkilöstöpalvelu Heimo
- Koulutustoimijoiden verkoston yhteiskoordinointi sekä Lahti on oppijan kaupunki –tapahtuma yhteistyössä oppilaitosten kanssa
- Konsultointiapu ts. henkilöstön ja asiakkaiden kouluttaminen
- Yhteismarkkinointi ja tiedotusapu: tapahtumat, tempaukset jne.
- Yhteiset tapahtumat: Hankkeiden minimessut, YritysCafe, Öissä töissä, ”Virtuaali-Tiistairekry” somekanavissa – korona-rajoitusten jälkeen tapahtumia ja neuvontaa toteutettu verkossa

Konsernihallinto, toiminnan vaikuttavuus

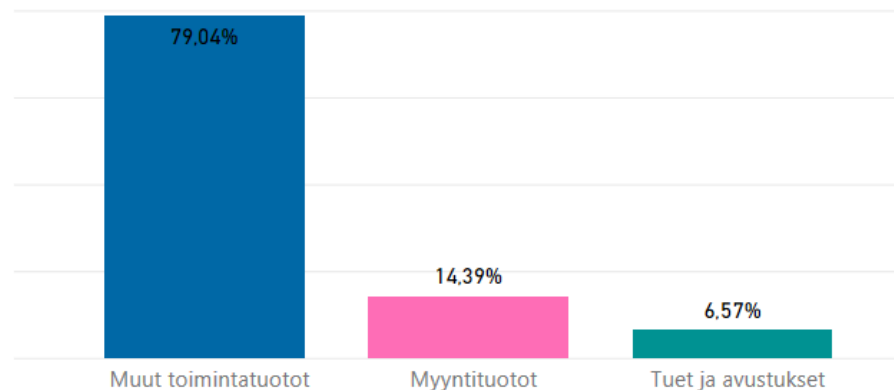
EKP/TUKITYÖLLISTÄMINEN (2/2)

- Yrityspisteen kehittäminen etenee yhdessä Ohjaamon, Vauhdittamon, Ladec Oy:n ja TE-toimiston kesken.
- Työllisyydenhoidon vaikuttavuusseurannan kehitystyö meneillään. Uusia seurantakohteita mahdollisen kuntakokeilun myötä.
- Ympäristöpajan ja työhönvalmennuksen kehittäminen mm. etävalmennuksen keinoin.
- Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP Päijät-Häme/Lahti) kehittäminen.
- TYP Lahdella henkilöstövajetta jo ennen koronaa, ja koronan myötä Kelan palvelut kokonaan jäissä. Kehittämistyö jatkuu erityisesti osana kuntakokeilua.
- Ympäristöpajalla yksi uusi toimipaikka (Mukkulassa) sekä toimiva etävalmennusmalli, jota voidaan jatkaa myös jatkossa läsnävalmennuksen ohella.
- Kesätyösetelien käyttökohteiden laajentaminen (jatketaan kesällä 2020 mm. kesäyrittäjäjys-pilotilla).
- Työllistettyjä on ollut yhteensä 208 hlöä ajalla 1-3/2020 (omat 143 + Lahti-lisät 65).
- Vauhdittamo ESR –hanke päättyy 31.7.2020. Koko hankkeen aikana yksilökäyntejä 3268, tapahtumakävijöitä 2281, ryhmävierailijoita 1119.
- Ohjaamolla tammi-maaliskuussa käyntejä 1909, joista yksilökäyntejä 1213.

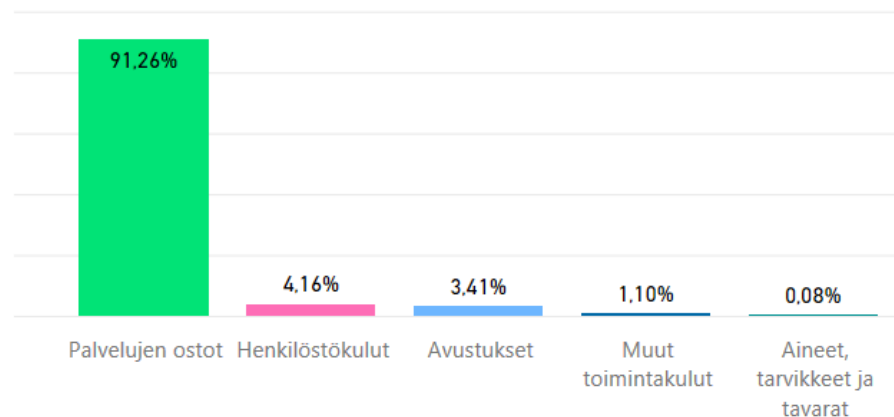
1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT	12 597	4 172	33,1
Myyntituotot	103	600	580,6
Tuet ja avustukset	1 935	274	14,2
Muut toimintatuotot	10 559	3 297	31,2
TOIMINTAKULUT	-476 471	-115 749	24,3
Henkilöstökulut	-27 151	-4 810	17,7
Palvelujen ostot	-420 983	-105 627	25,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-357	-92	25,7
Avustukset	-20 795	-3 951	19,0
Muut toimintakulut	-7 185	-1 269	17,7
TOIMINTAKATE	-463 873	-111 578	24,1

Toimintatuottojen jakauma

Toimintakulujen jakauma

Määrärahavertailu, sitovat tasot, 1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Voimassa oleva talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuman muutos%	Tilinpäätös edv.	Toteuma edv.	Edv %
Konsernihallinto							
Tulot	12 597	4 172	33,1	-19,0	18 569	5 150	27,7
Menot	-476 471	-115 749	24,3	7,6	-461 123	-107 574	23,3
Netto	-463 873	-111 578	24,1	8,9	-442 554	-102 424	23,1
Konsernipalvelut							
Tulot	6 118	1 463	23,9	6,4	6 213	1 375	22,1
Menot	-49 161	-10 673	21,7	6,6	-42 962	-10 011	23,3
Netto	-43 042	-9 211	21,4	6,7	-36 750	-8 636	23,5
Tarkastustoimi							
Menot	-406	-68	16,8	29,7	-313	-53	16,8
Netto	-406	-68	16,8	29,7	-313	-53	16,8
Elinvoima ja kilpailukykypalvelut							
Tulot	616	28	4,6	-97,8	372	1 260	338,9
Menot	-9 741	-1 802	18,5	-9,0	-7 687	-1 981	25,8
Netto	-9 126	-1 774	19,4	145,9	-7 316	-722	9,9
Tukityöllistäminen							
Tulot	1 148	3	0,3	-98,8	1 403	249	17,8
Menot	-20 535	-3 636	17,7	-7,6	-20 622	-3 935	19,1
Netto	-19 386	-3 633	18,7	-1,4	-19 219	-3 685	19,2
Myyntivoitot ja -tappiot							
Tulot	3 120	2 077	66,6	42,6	7 415	1 457	19,6
Menot		-281		13 794 216,7	-34	0	0,0
Netto	3 120	1 796	57,6	23,3	7 380	1 457	19,7
Osallisuus ja hyvinvointipalvelut							
Tulot	1 596	601	37,6	-25,8	3 167	809	25,5
Menot	-3 728	-563	15,1	-5,3	-2 218	-595	26,8
Netto	-2 133	37	-1,8	-82,5	949	214	22,6
Ostot hyvinvointikuntayhtymältä							
Menot	-392 900	-98 725	25,1	8,5	-387 286	-91 000	23,5
Netto	-392 900	-98 725	25,1	8,5	-387 286	-91 000	23,5

Tilakeskus

Taseyksiköt, määrärahavertailu sitovat tasot, 1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Voimassa oleva talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuman muutos%	Tilinpäätös edv.	Toteuma edv.	Edv %
Tilakeskus:							
Liikevaihto	67 719	16 951	25,0	2,1	66 420	16 603	25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ.	509	2 469	485,3	-29,4	2 002	3 497	174,7

Sivistyksen palvelualue, toiminnan vaikuttavuus 1/4

SEUDULLINEN KEHITTÄMINEN

- Esi- ja perusopetuksen maakunnallinen arviointikysely toteutettiin tammi-helmikuun vaihteessa. Varhaiskasvatuksen psykososiaalisten oppimisympäristöjen kehittämistoiminta jatkuu kesään 2021. Tutoropettajatoiminnan vakiinnuttamista Päijät-Hämeen alueen kuntiin jatketaan koordinoitusti OPH:n rahoituksella kesään 2021 saakka. Myös #paraskouluhanketta (Meidän koulu on #paraskoulu!) on toteutettu osana kansallista peruskoulujen kehittämistyötä. Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetussuunnitelman toteuttamisen tueksi on järjestetty seudullista täydennyskoulutusta 1-2 luokkien opettajille. Kuntien kielitutoreiden vertaiskoulutusohjelma on käynnistetty samoin kuin opetustoimen ja varhaiskasvatuksen johdon täydennyskoulutus "Resilienssiä työyhteisöihin". Seudullinen sivistysjohtajien verkosto on kokoontunut säännöllisesti kuukausittain ja eri sivistyspalvelujen sektoreiden esimies- ja asiantuntijaverkostot ovat jatkaneet työtään. Koronaviruksen rajoituksista johtuvia toimenpiteitä ja tietoja on jaettu sivistysjohtajien Whatsapp ryhmässä.

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUT

- Kirjastot ovat edistäneet kaupunkilaisten hyvinvointia, osaamista ja osallisuutta sisältö-, mediakasvatus- ja tapahtumatarjonnalla sekä saavutettavalla kirjastoverkolla ja monipuolisilla aukioloajoilla. Maaliskuussa kirjastojen sulkeuduttua 17.3. alkaen koronan vuoksi palvelut siirtyivät verkkoon niin asiakkaiden kuin kouluyhteistyön osalta ja uusia palvelukonsepteja kehitettiin. Asiakaspalvelu jatkui normaalisti chatissa ja puhelimitse.
- Tammi-maaliskuussa Lahden kirjastoihin tehtiin 247 927 asiakaskäyntiä ja 535 935 lainausta.

Sivistyksen palvelualue, toiminnan vaikuttavuus 2/4

PERUSOPETUS

- Kevätlukukauden poikkeustilanne 18.3. alkaen on muuttanut perusopetuksen järjestämistä valtioneuvoston päätösten mukaisesti. Osa opetuksesta järjestetään lähiopetuksena (osallistujat yhteensä noin 200 oppilasta) ja suurin osa etäopetuksena. Perusopetuksen opetussuunnitelma, opetuksen määrä ja tavoitteet eivät ole muuttuneet poikkeustilanteen johdosta. Ensisijaisesti toiminta-ajatuksena on, että oppilaiden oppiminen, hyvinvointi ja turvallisuus pystytään turvaamaan jokaiselle oppilaalle mahdollisimman hyvin erilaisia etätyöskentelyn ja digitalisaation mahdollisuuksia ja henkilöstön monipuolista osaamista hyödyntäen. Samaan aikaan on jatkettu talousarvion ja strategian kärkitoimenpiteiden edistämistä ja tulevan toimintakauden 2020-2021 suunnittelua ja valmistelua. Kevään aikana valmistuneiden Päijät-Hämeen esi- ja perusopetuksen seudullisen arvioinnin sekä kaupunkitasoisen työhyvinvointitutkimuksen tulosten perusteella perusopetuksen toiminta on kokonaisuutena edistynyt tavoitteiden mukaisesti ja asiakastulokset ovat hyviä. Talouden toteuman seurannan perusteella poikkeustilanne ei ole suoranaisesti aiheuttanut lisäkustannuksia toiminnan järjestämiseen - perusopetuksen järjestäminen toteutuu talousarvio päätöksen mukaisesti.

NUORISOPALVELUT

- Nuorisopalveluiden osallistuja- asiakasmäärä 50 772. Nuorten työllisyyspalveluiden asiakkaana on ollut 198 nuorta sekä suunnitelmallisesti tuettavia nuoria etsivässä nuorisotyössä ja nuorten tukipalvelut Dominossa yhteensä 353. Ohjaamon asiakaskäynnit 1907, joista yksilökäyntejä 1211.

LUKIOKOULUTUS

- Lukiokoulutuksessa rakennetaan uutta opetussuunnitelmaa, joka otetaan käyttöön 1.8.2021. Opetussuunnitelma valmistuu v. 2020 aikana. Opetussuunnitelmatyöhön on saatu Opetushallitukselta avustusta 257 000 €.

Sivistyksen palvelualue, toiminnan vaikuttavuus ³/₄

KAUPUNGINMUSEO

- Kaupunginmuseossa on valmistauduttu LADin avaamiseen ja on tehty tilojen suunnitteluun ja näyttelytoiminnan aloittamiseen liittyvää työtä. Kaupunginmuseon Lahden kartanon tilat uudistuvat ja on tehty tilojen ja näyttelyiden suunnittelutyötä. Museot ja Museokioski olivat auki koronavirusepidemian aiheuttamaan sulkuun asti - 17.3. Viranomaistyöhön sulku ei vaikuttanut mitenkään vaan on jatkunut katkeamattomana. Kokoelmaohjelman siirtoon on valmistauduttu.

WELLAMO-OPISTO

Opisto on toteuttanut lukuvuoden 2019-2020 seudullista opetustoimintaa suunnitelman mukaisesti lähiopetuksena poikkeustilan alkamiseen 13.3. saakka. Etäopetuksena jatkui kaikki taiteen perusopetuksen opetus (yleinen ja laaja oppimäärä) sekä osa vapaan sivistystyön/kansalaisopiston kursseista kevätkauden loppuun. Asiakaspalvelu jatkui normaalisti puhelimitse, sähköpostitse ja palautepalvelun kautta.

- Keskeytynyttä kevään 2020 opetusta korvataan kevään uusilla verkkokursseilla, syyskauden pidennyksellä sekä maksuttomilla lyhytkursseilla.
- Valmistelussa lukuvuoden 2020-2021 opetustarjonta, opinto-ohjelma ja toiminnan markkinointi.
- Osallistuttu aktiivisesti Paavola-kampuksen työryhmiin ja tulevaan toimintakulttuuri-hankkeeseen
- Uudistamme Wellamo-opiston verkkosivut erillissivustona Lahti.fi -verkkosivujen kanssa

Sivistyksen palvelualue, toiminnan vaikuttavuus 4/4

KAUPUNGINORKESTERI

- Kaupunginorkesteri on esiintynyt vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä niin sinfoniakonsertein, viihdekonsertein ja kamarimusiikkikonsertein sekä levyttänyt BIS-levymerkille. Kevätkauden avanneessa, loppuunmyydyssä sinfoniakonsertissa 16.1. esitetty Simo Santapukin sinfoninen runo "Ukkonen" sai laajaa huomiota tiedotusvälineissä. Lahden lisäksi orkesteri esiintyi Hämeenlinnassa ja Porvoossa.
- Myös lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa jatkettiin: Yli 2.000 kakkosluokkalaista kuulee Sinfonia Lahden ja Lastenmusiikki-orkesteri Ammuu!:n konsertin Sibeliustalossa
- AVI:n viranomais määräyksen velvoittamana orkesterin yleisökonserdit Lahdessa jouduttiin perumaan 13.3. alkaen. Niin ikään vierailu Rostropovitsh-festivaalille Moskovaan maaliskuun lopulla jouduttiin perumaan koronatilanteen vuoksi.

KAUPUNGINTEATTERI

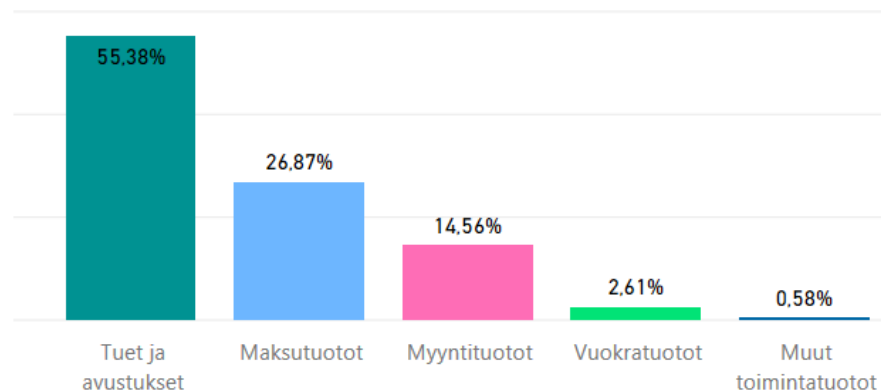
- Alkuvuoden lipunmyynti näytti lupaavalta ja sen perusteella teatteri olisi päässyt hyvin tavoitteisiinsa, mikäli vuosi olisi jatkunut saman suuntaisesti. Koronavirusepidemiasta johtuen viranomaiset antoivat määräyksiä, joiden vuoksi esitystoiminta keskeytettiin 13.3. alkaen ja ryhdyttiin palauttamaan ostettuja lippuja tai vaihtamaan niitä lahjakortteihin. Taloudelliset menetykset tulevat olemaan merkittävät ilman mahdollista kompensatiota. Myös vuokratuloja jää saamatta. Harjoitustoimintaa jatkettiin niin pitkään kuin sitä oli turvallista ja mahdollista tehdä. Teatterissa laadittiin välittömästi varasuunnitelma ja tehtiin paikallinen sopimus vuosilomien aikaistamisesta ja laadittiin uudet harjoitusaikataulut. Osaa toiminnasta pystyttiin jatkamaan normaalisti.

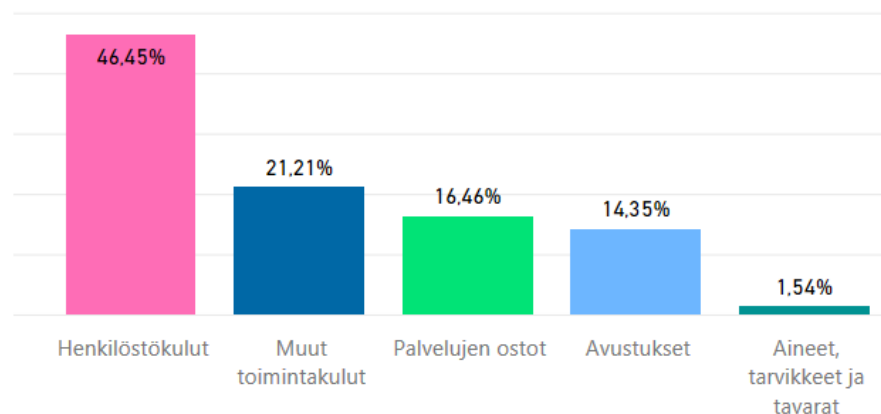
1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT	15 034	6 246	41,5
Myyntituotot	4 677	909	19,4
Maksutuotot	7 062	1 679	23,8
Tuet ja avustukset	2 133	3 459	162,2
Vuokratuotot	695	163	23,4
Muut toimintatuotot	467	36	7,8
TOIMINTAKULUT	-253 754	-61 475	24,2
Henkilöstökulut	-119 525	-28 555	23,9
Palvelujen ostot	-43 256	-10 117	23,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 564	-946	14,4
Avustukset	-30 451	-8 820	29,0
Muut toimintakulut	-53 958	-13 037	24,2
TOIMINTAKATE	-238 720	-55 229	23,1

Toimintatuottojen jakauma

Toimintakulujen jakauma

Määrärahavertailu, sitovat tasot, 1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Voimassa oleva talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuman muutos%	Tilinpäätös edv.	Toteuma edv.	Edv %
Sivistyksen palvelualue							
Tulot	15 034	6 246	41,5	3,6	16 337	6 028	36,9
Menot	-253 754	-61 475	24,2	0,6	-245 167	-61 129	24,9
Netto	-238 720	-55 229	23,1	0,2	-228 830	-55 101	24,1
Palvelualueen yhteiskustannukset							
Tulot	1 090	3 048	279,5	20,6	2 498	2 528	101,2
Menot	-2 198	-678	30,8	-17,4	-3 337	-821	24,6
Netto	-1 107	2 370	-214,0	38,8	-839	1 707	-203,5
Lasten ja nuorten kasvu							
Tulot	9 727	2 037	20,9	-11,4	9 219	2 298	24,9
Menot	-186 420	-46 005	24,7	2,0	-182 218	-45 117	24,8
Netto	-176 694	-43 968	24,9	2,7	-172 999	-42 819	24,8
Osaaminen ja tieto							
Tulot	755	244	32,4	25,3	602	195	32,4
Menot	-23 274	-5 330	22,9	-4,9	-21 638	-5 603	25,9
Netto	-22 519	-5 086	22,6	-6,0	-21 037	-5 408	25,7
Wellamo-opisto							
Tulot	1 443	388	26,9	-4,7	1 480	407	27,5
Menot	-4 220	-909	21,5	-2,5	-4 072	-932	22,9
Netto	-2 776	-522	18,8	-0,7	-2 593	-525	20,3
Liikunta ja kulttuuri							
Tulot	1 802	483	26,8	-4,2	2 138	504	23,6
Menot	-30 964	-7 367	23,8	-0,7	-28 982	-7 421	25,6
Netto	-29 161	-6 884	23,6	-0,5	-26 844	-6 917	25,8
Kaupunginmuseo							
Tulot	203	47	23,0	-51,6	401	96	24,0
Menot	-6 048	-1 082	17,9	-5,2	-4 265	-1 141	26,8
Netto	-5 845	-1 035	17,7	-0,9	-3 864	-1 045	27,0
Kansainväliset urheilutapahtumat							
Tulot	13						
Menot	-630	-105	16,6	11,1	-654	-94	14,4
Netto	-617	-105	17,0	11,1	-654	-94	14,4

Kaupunginorkesteri ja kaupunginteatteri

Taseyksiköt, määrärahavertailu sitovat tasot, 1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Voimassa oleva talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuman muutos%	Tilinpäätös edv.	Toteuma edv.	Edv %
Kaupunginorkesteri							
Liikevaihto	969	251	25,9	-8,8	768	275	35,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ.	0	142		-573,6	-217	-30	13,8
Kaupunginteatteri							
Liikevaihto	1 952	561	28,7	-10,4	2 058	626	30,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ.	0	257		3 871,4	153	6	4,2

Kaupunkiympäristön palvelualue, talous ja toiminnan vaikuttavuus

KUNNALLISTEKNIikka

- Työohjelman mukaisten rakentamiskohteiden kilpailuttaminen ja valmistelu on käynnistynyt hyvin.
- Keskustan hoidonjohtourakan (2020-2025) kilpailuttaminen toteutettiin onnistuneesti ja sopimus on allekirjoitettu Destian kanssa.
- Tekninen ja ympäristölautakunta on hyväksynyt yhteensä viisi katusuunnitelmaa.
- Lahden suurin tiehanke Lahden eteläinen kehätie edistyy aikataulussaankoronapandemiasta huolimatta.

JOUKKOLIIKENNE

- Vuonna 2019 käynnistyneet kilpailutukset kohteiden 7 ja 9 osalta keskeytettiin vuoden alussa muuttuneen kuntien kustannusjaon johdosta ja uusien kilpailutusten valmistelu käynnistettiin.
- Kohteiden 1 ja 3 (2021 kesällä alkava liikenne) kilpailutus on käynnistetty.
- Koronapandemian johdosta matkustajamäärät vähentyneet dramaattisesti ja liikenteen sopeuttaminen vallitsevaan aloitettiin maaliskuun loppupuolella.

Kaupunkiympäristön palvelualue, talous ja toiminnan vaikuttavuus

MAANKÄYTTÖ- JA ALUEHANKKEET

- Tammi-maaliskuussa teknisen ja ympäristölautakunnan käsittelyssä on ollut yhteensä 4 asemakaavakohtetta. Yksi omakotitontti on poistettu virkistysalueen keskeltä. Muut kaavat koskivat yleisiä alueita mm. Alatorin puistoa ja Eteläistä kehätietä.
- Omakotitontteja luovutettiin 66 kpl ja teollisuustontteja 10 kpl.
- Ranta-Kartanon asemakaavat on hyväksytty 9.9.2019. Hotelli- ja vesiliikuntakeskushanke etenee suunnitellusti. Kyösti Kallion kadun varressa ensimmäinen kohde on rakenteilla ja toisen korttelin rakennuslupahakemus on jätetty.
- Paavolan kampusalueen asemakaava on hyväksytty 11.11.2019.

Kaupunkiympäristön palvelualue, talous ja toiminnan vaikuttavuus

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA (1/2)

- Jätehuoltomääräykset ja jätetaksa on lähetetty lausunnoille ja kuultavaksi.
- Jätehuollossa on tehty jätteenkuljetuksen koronavarautumissuunnitelma ja oltu aktiivisessa yhteistyössä alueen kuljetusyritysten, viranomaisten, kuntien, kuntaliiton, KIVO:n ja PHJ:n kanssa.
- Jätehuolto määräysten poikkeamispäätöksiä ja jätemaksumuistutuksia koskevia päätöksiä on tehty 62 kpl.
- Jätehuollon palvelutason valmistelu on aloitettu.
- Tammi-maaliskuussa rakennusvalvonnassa on myönnetty pääosin rakennus- ja toimenpidelupia 242 kpl (vuonna 2019: 177). Luvat ovat sisältäneet 83 uutta rakennusta (2019: 58), joissa on ollut yhteensä 152 asuntoa (2019: 100). Vastaavasti uusia asuntoja on valmistunut 19 kpl (2019: 181).
- Lahden kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vuosille 2020-2024 on valmistunut
- Kolme ympäristölupaa tai ympäristöluvan muutosta on myönnetty: Fazer Finland Oy, Suomen Teollisuuden Energiapalvelut - STEP Oy, Skanska Infra Oy rengasleikkeiden ja kokonaisten renkaiden käyttöön.
- Rakennus- ja ympäristölupalautakunnassa on tuomittu yksi uhkasakko järjestettyyn jätehuoltoon liittymisestä kehottamisen tehostamiseksi ja annettu yksi määräys purun polton lopettamiseksi

Kaupunkiympäristön palvelualue, talous ja toiminnan vaikuttavuus

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA (2/2)

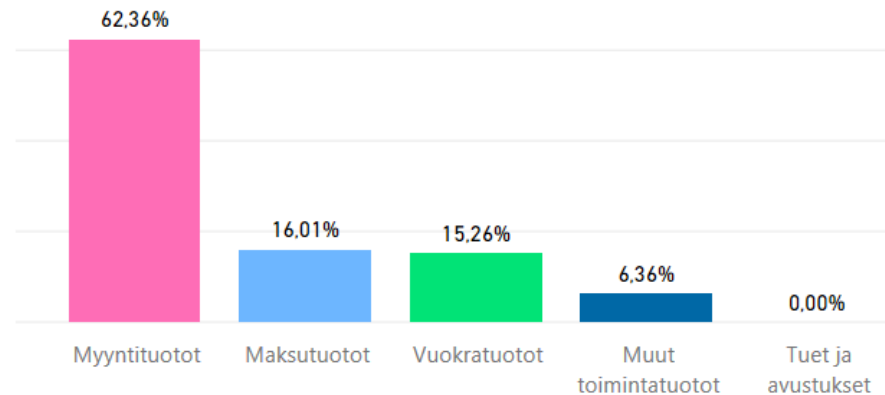
- PHJ:n kierrätyspuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja vaihemaakuntaluonnoksesta on annettu lausunto.
- Etelä-Suomen aluehallintovirastolle on annettu lausunnot Kujalan kompostointi- ja biokaasulaitoksen ympäristöluvan tarkistaminen ja Stena Recycling Oy:n ympäristöluvan muutoksesta koskien vaarallisten jätteiden kertavarastointimäärää.
- Uusien ympäristölupaa tarvitsevien laitosten sijoittumispaikoista Lahteen on neuvoteltu useiden yrittäjien kanssa.
- Pohja- ja pintavesien laatua on seurattu valvontaohjelman mukaisesti. Aloitettu vedenlaadun automaattisten seurantalaitteiden uusiminen. Osallistuttu Salpausselkä Unesco Global Geopark -hakemuksen laadintaan ja geopark-kokonaisuuden kehittämiseen. Haettu rahoitusta ELY-keskukselta Kymijärven alusveden käsittelyn laajentamiseen. Kunnostettu ja uudistettu hoitokalastuskalustoa vuosittaisissa pyydystalkoissa. Kunnostettu luonnonsuojelualueiden reittejä ja taukopaikkoja. Toteutettu useiden ympäristöhankkeiden toimenpiteitä. Osallistuttu ELY-keskuksen yhteistyöryhmiin vesienhoitosuunnitelmien ja -toimenpideohjelmien päivittämiseksi. Kumiankosken kunnostushankkeen vesilupahakemus laitettiin vireille aluehallintovirastoon. Go Green Routes -hankkeesta saadaan rahoitusta Kintterön terveismetsän rakentamiseen. Terveismetsän hyödyt liittyvät erityisesti ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon sekä palauttavaan ja kuntouttavaan vaikutukseen. Luonnossa liikkuminen edistää tutkitusti terveyttä ja hyvinvointia. Vuoden 2020 yhdeksi tavoitteeksi on asetettu Lahden luonnonsuojeluohjelma, jonka avulla kaupunki voi turvata luonnon monimuotoisuuden säilymisen myös tuleville sukupolville.
- Ympäristöterveyden valvontasuunnitelma ja taksa on päivitetty vuodelle 2020. Tavoitteena on suorittaa säännöllisen valvonnan tarkastuksia elintarvikevalvonnan kohteisiin 504 kpl, ja terveydensuojeluvalvonnan kohteisiin 246 kpl.

Kaupunkiympäristön palvelualue

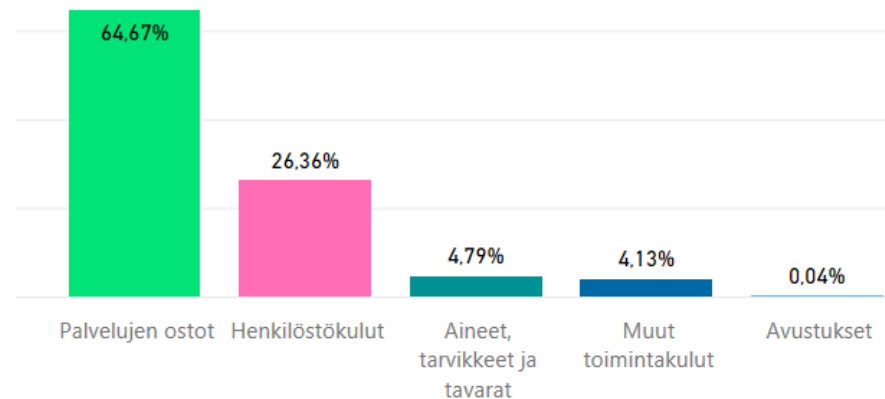
1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT	42 967	4 599	10,7
Myyntituotot	19 506	2 868	14,7
Maksutuotot	7 531	737	9,8
Tuet ja avustukset	658	0	0,0
Vuokratuotot	14 267	702	4,9
Muut toimintatuotot	1 004	293	29,1
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	514		
TOIMINTAKULUT	-52 100	-9 725	18,7
Henkilöstökulut	-11 546	-2 564	22,2
Palvelujen ostot	-36 543	-6 289	17,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 438	-466	32,4
Avustukset	-204	-4	1,8
Muut toimintakulut	-2 370	-402	17,0
TOIMINTAKATE	-8 619	-5 125	59,5

Toimintatuottojen jakauma

Toimintakulujen jakauma

Kaupunkiympäristön palvelualue

Määrärahavertailu, sitovat tasot, 1000 € | 2020, tammi - maaliskuu

	Voimassa oleva talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuman muutos%	Tilinpäätös edv.	Toteuma edv.	Edv %
Kaupunkiympäristön palvelualue							
Tulot	43 481	4 599	10,6	6,8	40 860	4 309	10,5
Menot	-52 100	-9 725	18,7	-4,5	-51 086	-10 178	19,9
Netto	-8 619	-5 125	59,5	-12,7	-10 226	-5 870	57,4
Palvelualueen yhteiskustannukset							
Tulot				-100,0	-41	-16	38,0
Menot	-1 071	-134	12,5	-48,1	-1 102	-257	23,3
Netto	-1 071	-134	12,5	-51,0	-1 143	-273	23,9
Maankäyttö- ja aluehankkeet, Kunnallistekniikka sekä Rakennus- ja ympäristönvalvonta vastuual							
Tulot	26 741	2 008	7,5	-4,8	26 621	2 108	7,9
Menot	-29 237	-5 819	19,9	-15,2	-30 026	-6 866	22,9
Netto	-2 496	-3 812	152,7	-19,9	-3 405	-4 758	139,7
Joukkoliikenne							
Tulot	16 741	2 592	15,5	17,0	14 280	2 216	15,5
Menot	-21 793	-3 772	17,3	23,5	-19 958	-3 055	15,3
Netto	-5 053	-1 180	23,4	40,7	-5 678	-839	14,8

Investoinnit

Investoinnit, 1000€ | 2020, tammi - maaliskuu

	Voimassa oleva talousarvio	Toteuma	Toteuma%	TP edv.	Toteuma edv.	Edv%
Arvopaperit ja osuudet						
Tulot		1 833				
Menot	-890	-2 180	244,9	-2 559	-392	15,3
Netto	-890	-347	39,0	-2 559	-392	15,3
Irtain omaisuus						
Menot	-8 868	-610	6,9	-3 546	-383	10,8
Netto	-8 868	-610	6,9	-3 546	-383	10,8
Julkinen käyttöomaisuus						
Tulot	1 523			221		
Menot	-37 725	-4 976	13,2	-45 412	-4 255	9,4
Netto	-36 202	-4 976	13,7	-45 191	-4 255	9,4
Kiinteä omaisuus						
Tulot	4 120	2 052	49,8	9 451	1 904	20,1
Menot	-5 000	-187	3,7	-1 077	-53	4,9
Netto	-880	1 865	-211,9	8 375	1 852	22,1
Talonrakennus						
Tulot	2 140	33	1,5	551	118	21,5
Menot	-59 188	-8 825	14,9	-49 773	-4 814	9,7
Netto	-57 048	-8 792	15,4	-49 222	-4 696	9,5
Kokonaistulos						
Tulot	7 783	3 917	50,3	10 223	2 022	19,8
Menot	-111 671	-16 778	15,0	-102 367	-9 897	9,7
Netto	-103 888	-12 860	12,4	-92 144	-7 874	8,5

- Kiinteään omaisuuteen on tammi-helmikuun ajalta kirjautunut tuloja maanmyynneistä 2,1 milj. euroa
- Tammi-maaliskuussa julkisen käyttöomaisuuden menoista valtaosa syntyy Eteläisen kehätien rakentamisesta (noin 3,7 milj.€). Karistonselän asuntoalueen rakentaminen on alkanut.
- Talonrakennuksen investointien toteutuma oli yhteensä 8,83 milj. € ja 14,9% talonrakennuksen budjetista. Launeen monitoimitalo on valmistumassa huhtikuun alussa. Rakokiven monitoimitalon ja Kivimaan koulun laajennusosan sekä Laaksokadun päiväkodin rakentaminen ovat toteutusvaiheessa. Paavolan kampus-hankkeen suunnittelu on käynnissä.

Lainannostosuunnitelman toteutuminen

Myöntämisvaltuus, euroa	Valtuus	Käytetty	Käyttämättä
Lyhytaikainen luotto (ottolainat), samanaikaisesti nostettuna	250 000 000	0	250 000 000
Määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille (antolainat)*	120 000 000	2 450 000	117 550 000
Suojautumistoimintpiteet korko- ja valuuttariskeiltä (johdannaispimukset)	200 000 000		200 000 000
Pitkäaikainen luotto (ottolainat)	60 000 000		60 000 000

* Valtuuden enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista johtuvaa luoton myöntämistä (lainan ennakainen takaisin maksu ja lainan nosto uusilla ehdo

Määräraha, euroa	Valtuus	Käytetty	Käyttämättä
Ottolainat			
Pitkäaikainen, lisäykset	60 000 000		60 000 000
Pitkäaikainen, vähennykset	-40 344 800	-1 050 000	-39 294 800
Lyhytaikainen, nettomuutos	30 000 000	0	30 000 000
Netto	49 655 200	-1 050 000	50 705 200
Antolainat, pysyvät vastaavat (pitkäaikainen)			
Lisäykset	35 000 000		35 000 000
Vähennykset	-48 113 400	-4 899 521	-43 213 879
Netto	-13 113 400	-4 899 521	-8 213 879
Muut maksuvalmiuden muutokset (Antolainat, vaihtuvat vastaavat)			
Lisäykset			0
Vähennykset			0
Netto		0	0

luvuissa ei ole otettu huomioon konsernitilien saldoja

Lahden kaupungin lainojen rahoituskovenanttiseuranta

Rahoituskovenanti = Rahoitussopimukseen sisältyvä, talouden tunnuslukuihin sidottu erityisehto

	TP2019	TA2020	
1. Kaupunkikonsemin korollisen vieraan pääoman suhde tuloihin ei saa ylittää 1.2:1.0	0.91	1.05	<i>Kovenanttiennuste tehdään koko vuodeksi, koska rahoituserien ajoittuminen vuoden aikana vaikuttaa tunnuslukujen arvoihin merkittävästi</i>
2. Kaupunkikonsemin nettolainanhoitomenojen suhde tuloihin ei saa ylittää 15 %	0,91 %	11,60 %	
Rahoituskovenanttiehdot sisältyvät Lahden kaupungin Euroopan investointipankin ja Pohjoismaiden Investointipankin kanssa solmittuihin laina- ja takaussopimuksiin			
Lainat, milj. euroa	274,0	237,0	
Takaukset, milj. euroa	117,6	117,6	

Sijoitettu pääoma 10.517.753 € ja peruspääoma 10.402.484 €

Pääoma EUR	Vastapuoli	Kohde	Markkina- arvo	Tuotto-odotus (netto)	Toteutunut tuotto
2.400.000	Ålandsbanken	Asuntorahasto	2.985.443,11	4-6 %	Salkku, sijoituksen alusta (23.12.2013) 46,42 % (6,27 % p.a.), 12 kk 4,60 %, 1 kk 0,64 %
2.000.000	Ålandsbanken	Tonttirahasto	2.289.823,44	4 %	
2.000.000	OP	OP-Metsänomistaja	2.212.193,86	4 %	Rahasto, sijoituksen alusta (29.12.2016) 15,48 % 12 kk 8,04 %
0	Taaleri	Parkki A	0	0,1 %	Rahasto lunastettu 15.2.2019 rahastomuutosten vuoksi. Rahaston pääoma 4.059.074 euroa ja rahaston voitto 53.205,94 euroa. Varat siirretty tilivaroihin.
4.117.753	Päijät-Hämeen Osuuspankki (tilivarat)				0 %

Ålandsbanken Asuntorahasto Erikoissijoitusrahasto, C-sarja:

Uudet, pienemmät vuokra-asunnot kasvukeskuksissa, pääasiassa pääkaupunki-seudulla, omistusaika enintään 10 vuotta.

Ålandsbanken Tonttirahasto Erikoissijoitusrahasto, B-sarja:

Kasvualueilla rakennusyrityksille ja asunto-osakeyhtiöille vuokralle tarjottavat asuintalotontit. Vuokra-ajat yleensä 25 vuotta.

OP-Metsänomistaja Erikoissijoitusrahasto, B-osuus

Suomessa sijaitsevat maantieteellisesti ja kokoluokittaisesti hajautetut metsäkiinteistöt.

Taalerin Erikoissijoitusrahasto Taaleri Parkki, Kasvu:

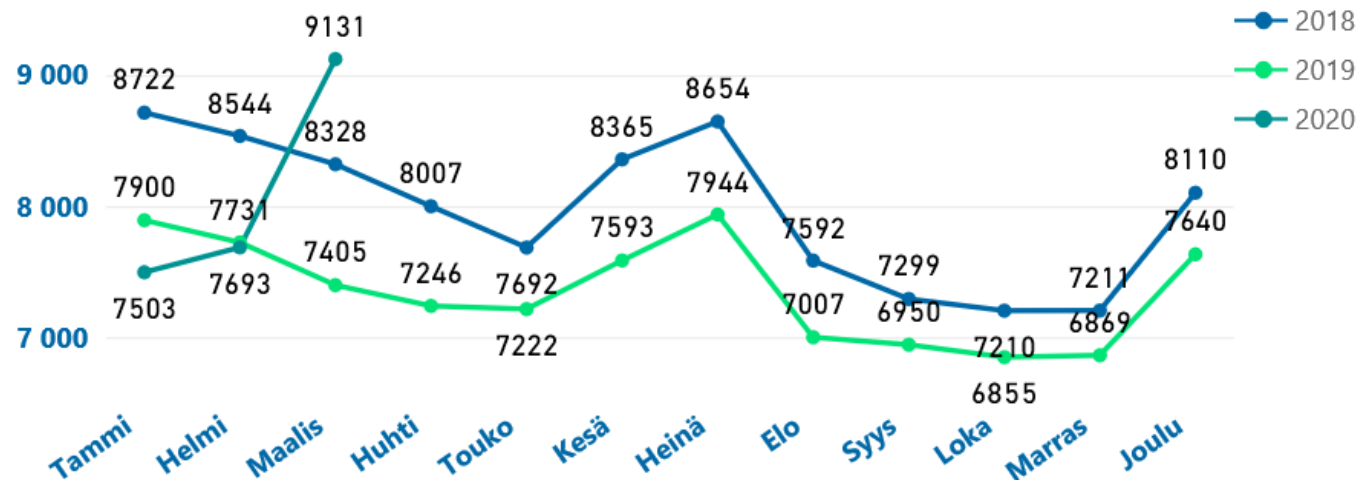
Max 12 kk mittaiset Suomessa toimiluvan saaneiden talletuspankkien talletukset.

Työttömyys

Maaliskuu 2020

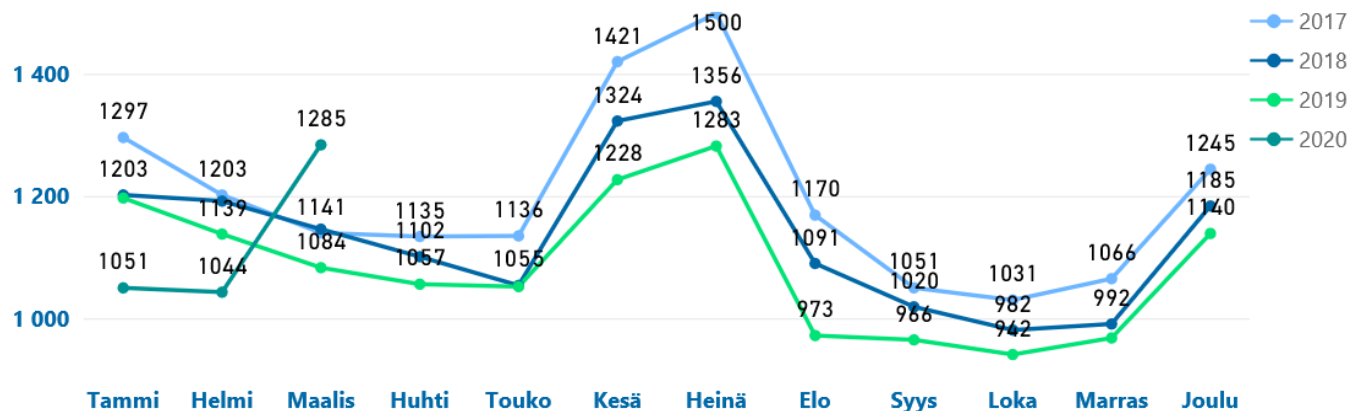
16,3 %	13,2 %
Työttömyysaste	edv.
9131	7405
Työttömiä	edv.
1285	1084
Nuorisotyöttömät	edv.
2194	2381
Pitkäaikaistyöt.	edv.
916	726
Ulkom. työttömiä	edv.

Työttömien määrä Lahdessa kuukausittain

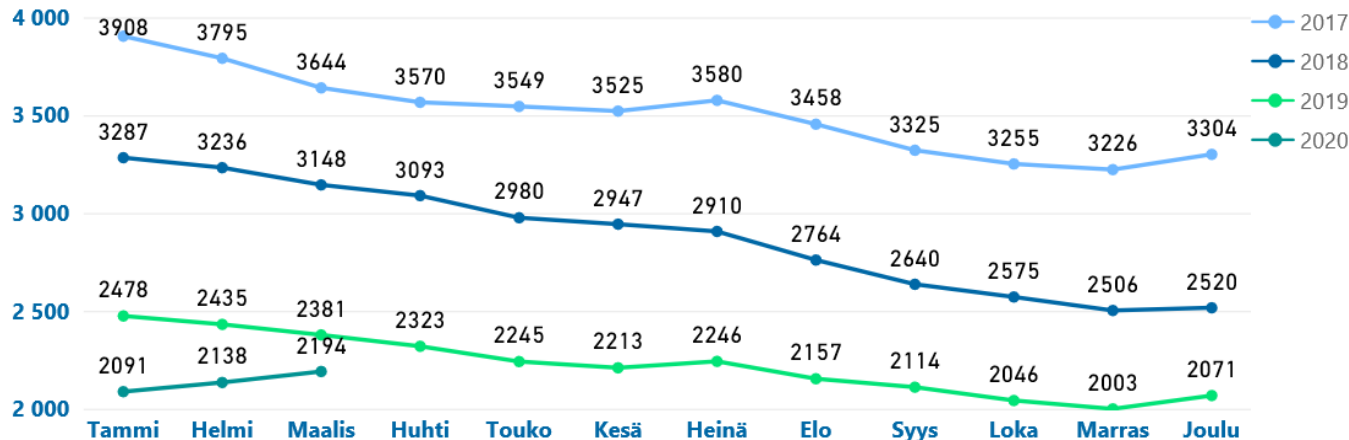
Lahden työttömyysaste oli vuoden 2020 maaliskuun lopussa 16,3 %, 3,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukainen koko maan työttömyysaste oli maaliskuussa 11,8 %. Työttömiä työhakijoita oli Lahdessa maaliskuussa 9 131, 1 726 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten.

Nuorisotyöttömät

Vuoden 2020 maaliskuussa Lahdessa oli 1 286 nuorisotyötöntä, 202 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten ja 139 henkilöä enemmän kuin kaksi vuotta sitten.

Pitkäaikaistyöttömät

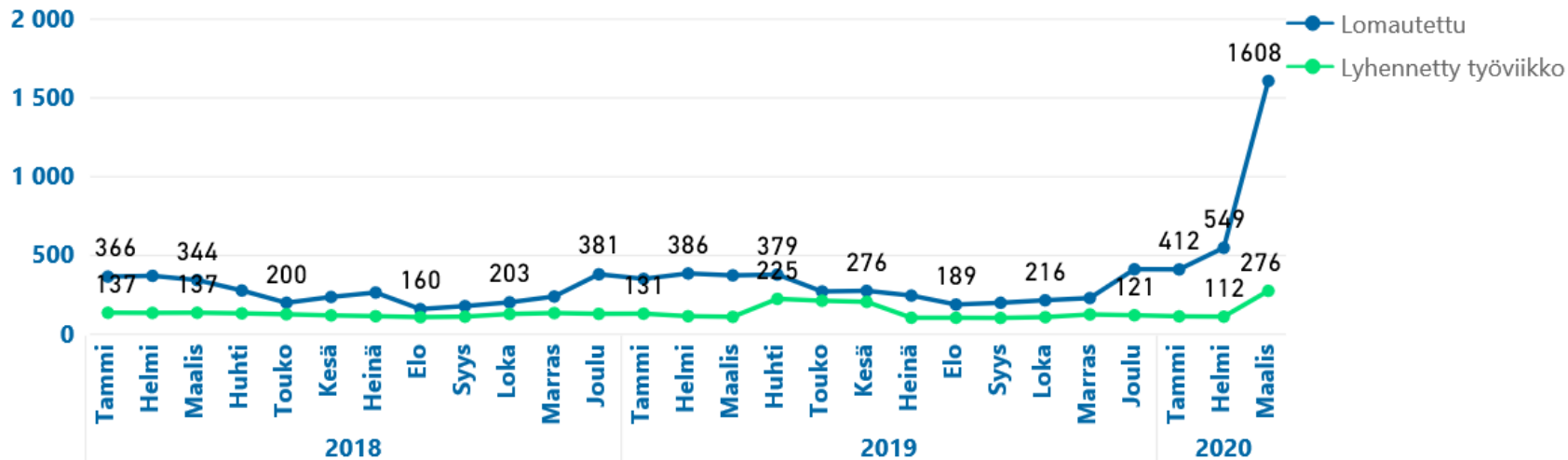

Pitkäaikaistyöttömiä oli Lahdessa vuoden 2020 maaliskuun lopussa 2 194, 187 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten ja 954 henkilöä vähemmän kuin kaksi vuotta sitten.

Alue	%	Työttömyysaste	Muutos vuoden alusta	%-yks.	Muutos edelliseen vuoteen	%-yks.
Lahti	16,3 %		2,7 %		3,1 %	
Joensuu	16,2 %		2,0 %		3,4 %	
Pori	14,6 %		1,4 %		3,2 %	
Jyväskylä	14,3 %		1,4 %		2,9 %	
Oulu	14,1 %		2,1 %		2,7 %	
Tampere	13,9 %		2,3 %		2,6 %	
Turku	13,7 %		2,2 %		2,7 %	
Kouvola	13,4 %		1,2 %		1,7 %	
Kuopio	13,2 %		2,3 %		3,6 %	
Helsinki	12,1 %		2,9 %		3,3 %	
Vantaa	12,0 %		3,1 %		3,7 %	
KOKO MAA	11,8 %		2,0 %		2,7 %	
Espoo	10,1 %		2,4 %		2,6 %	

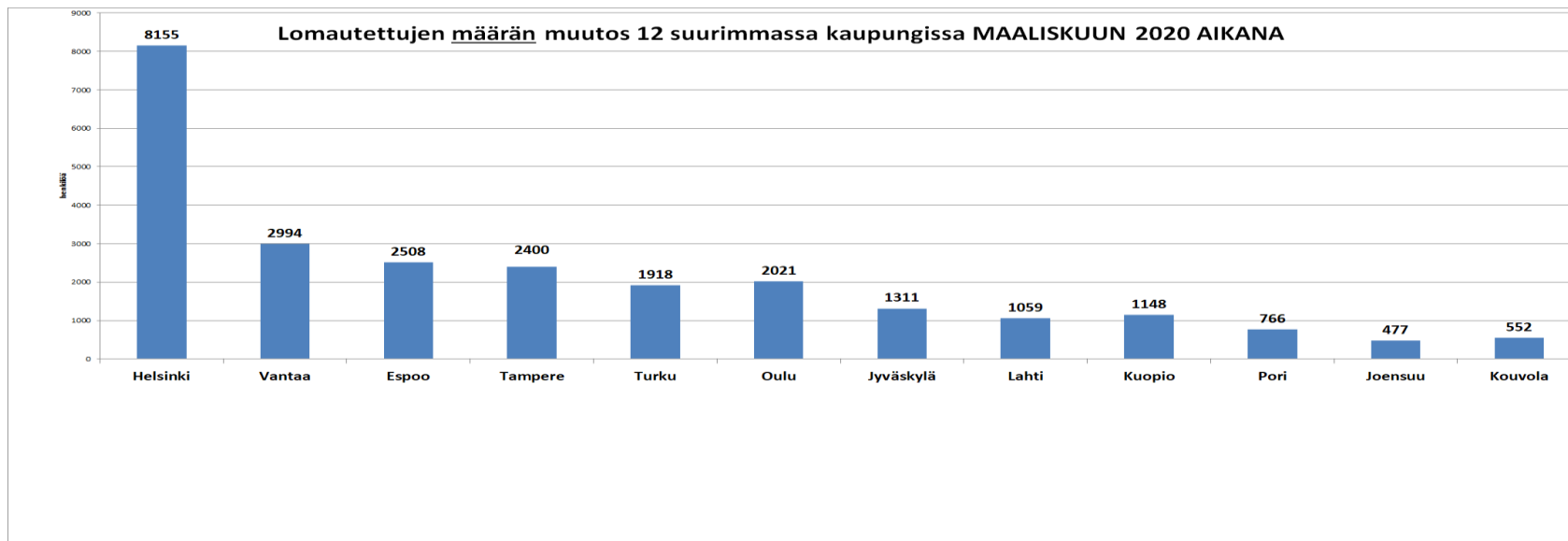
SUURIMPIEN KAUPUNKIEN työttömyysaste oli vuoden 2020 Maaliskuun lopussa korkein Lahdessa (16,3 %) ja Joensuussa (16,2 %), matalin Espoossa, 10,1 %, koko maassa 11,8 %. **Vuoden aikana** (maaliskuu 2019 - 2020) työttömyysaste on kasvanut eniten Vantaalla (+3,7 pros. yksikköä) ja Kuopiossa (+3,6 pros. yksikköä), vähiten Espoossa (+2,6 pros. yksikköä). Lahdessa kasvua oli +3,1 pros. yksikköä ja koko maassa +2,7 pros. yksikköä vuoden aikana. **Vuoden 2020 alusta** työttömyysaste on kasvanut eniten Vantaalla (+3,1 pros. yksikköä), vähiten kasvua oli Porissa ja Jyväskylässä (1,4 pros. yksikköä), Lahdessa 2,7 prosenttiyksikköä, ja koko maassa 2,0 prosenttiyksikköä vuoden alusta.

Lomautettuna / lyhennetty työviikko

Lomautettujen määrä kasvoi Lahdessa helmikuussa 2020 jo noin 550 henkilöön, mutta kasvoi kolminkertaiseksi maaliskuun aikana, yli 1 600 henkilöön. Myös lyhennettyä työviikkoa tekevien määrä kasvoi yli kaksinkertaiseksi, 276 henkilöön maaliskuun lopussa 2020.

Lomautetut 12 suurimmassa kaupungissa

Lomautettujen määrä kasvoi maaliskuun 2020 aikana eniten Helsingissä, 8 155 henkilöllä, vähiten kasvua oli Kouvolaissa, 522 henkilöä, Lahdessa 1 059 henkilöä. Koko maassa lomautettujen määrä kasvoi noin 46 500 henkilöllä helmikuun lopusta 2020. Lomautettujen osuus työttömien määrän muutoksesta on koko maassa ja suurimmissa kaupungeissa keskimäärin 77 %. Korkein lomautettujen osuus on Jyväskylässä (88 %) ja matalin Joensuussa (62 %), Lahdessa, 73,4 %.

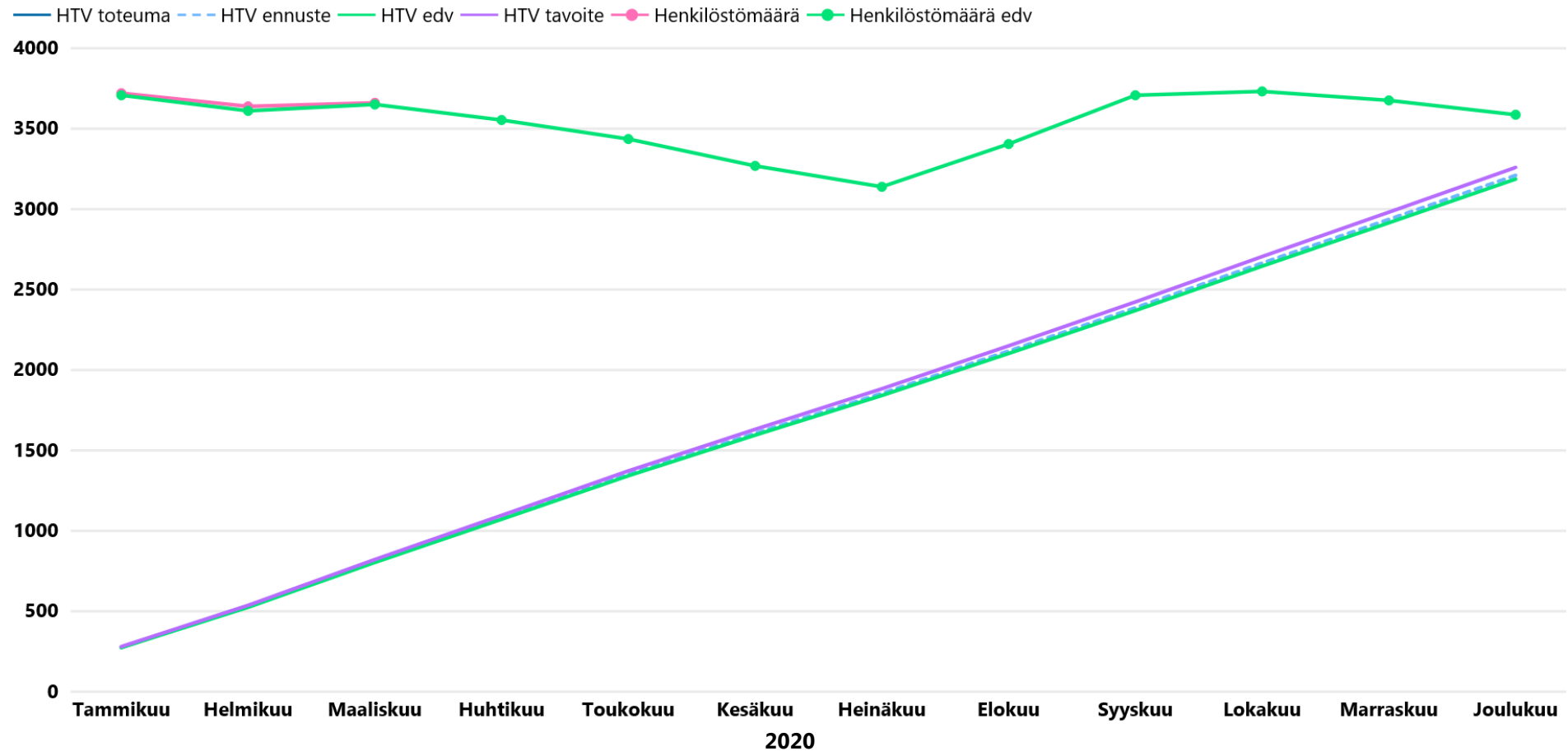
Väestön määrän kehitys

Maaliskuussa 2020 Lahden väkiluku 119 937

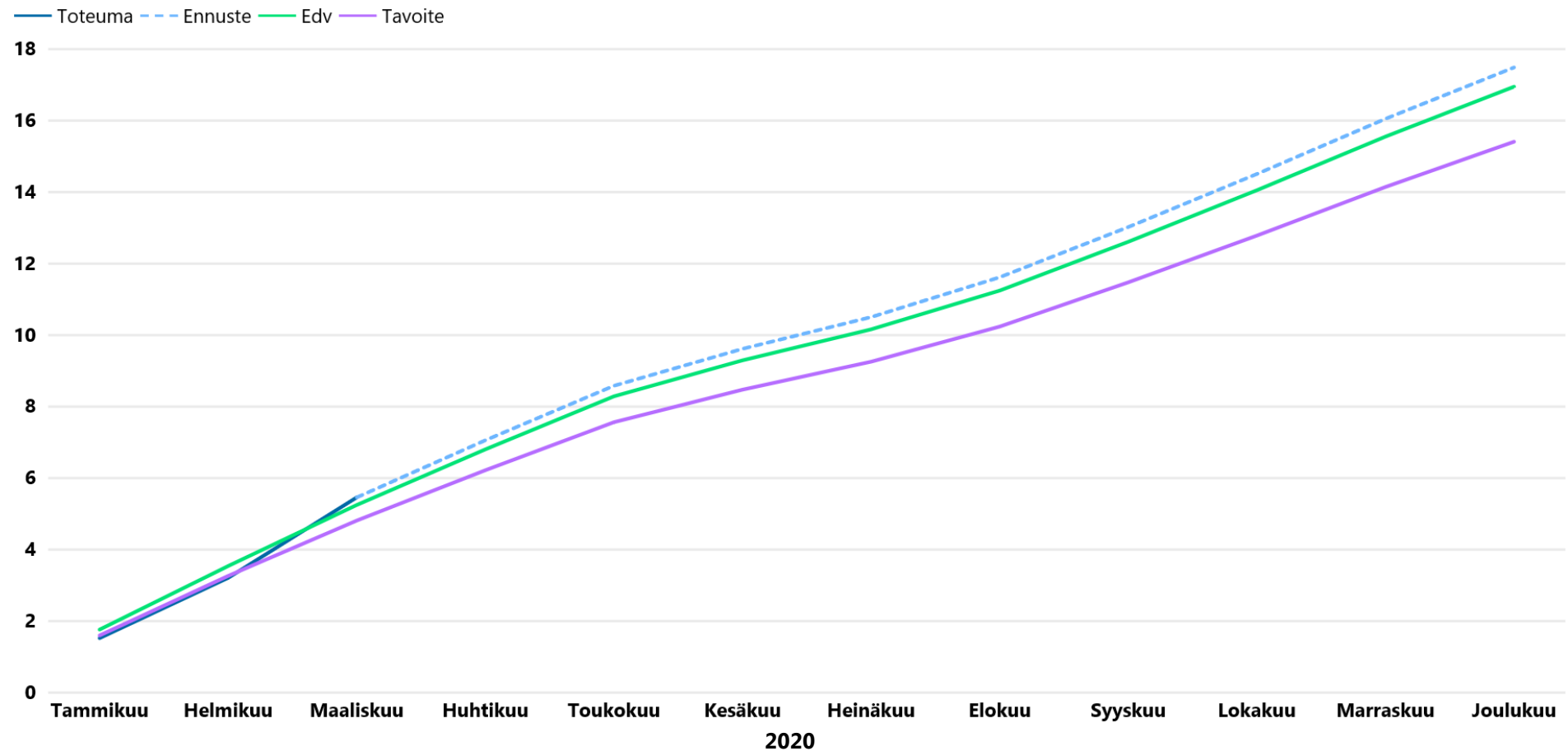
- Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan Lahden väkiluku oli maaliskuun 2020 lopussa 119 937 henkilöä. Lahden väkiluku kasvoi kuukaudessa neljällä henkilöllä.
- Vuoden 2020 alusta väkiluku on kasvanut yhteensä 114 henkilöllä. Maaliskuussa kuolleita oli 35 enemmän kuin syntyneitä. Syntyneitä oli 70 henkilöä ja kuolleita 105 henkilöä. Vuoden alusta syntyneitä on ollut yhteensä 238 henkilöä ja kuolleita 308 henkilöä. Vuoden alusta syntyneitä on ollut siis yhteensä 70 henkilöä vähemmän kuin kuolleita.
- Suomen sisäinen muuttoliike kasvatti maaliskuussa 2020 Lahden väkilukua 11 henkilöllä ja maahanmuutto 27 henkilöllä. Yhteensä muuttoliike kasvatti Lahden väkilukua 38 henkilöllä. Vuosi sitten eli 2019 maaliskuun lopussa Lahdessa oli 119 992 henkilöä eli vuoden takaisesta väkiluku on pienentynyt 55 henkilöllä.

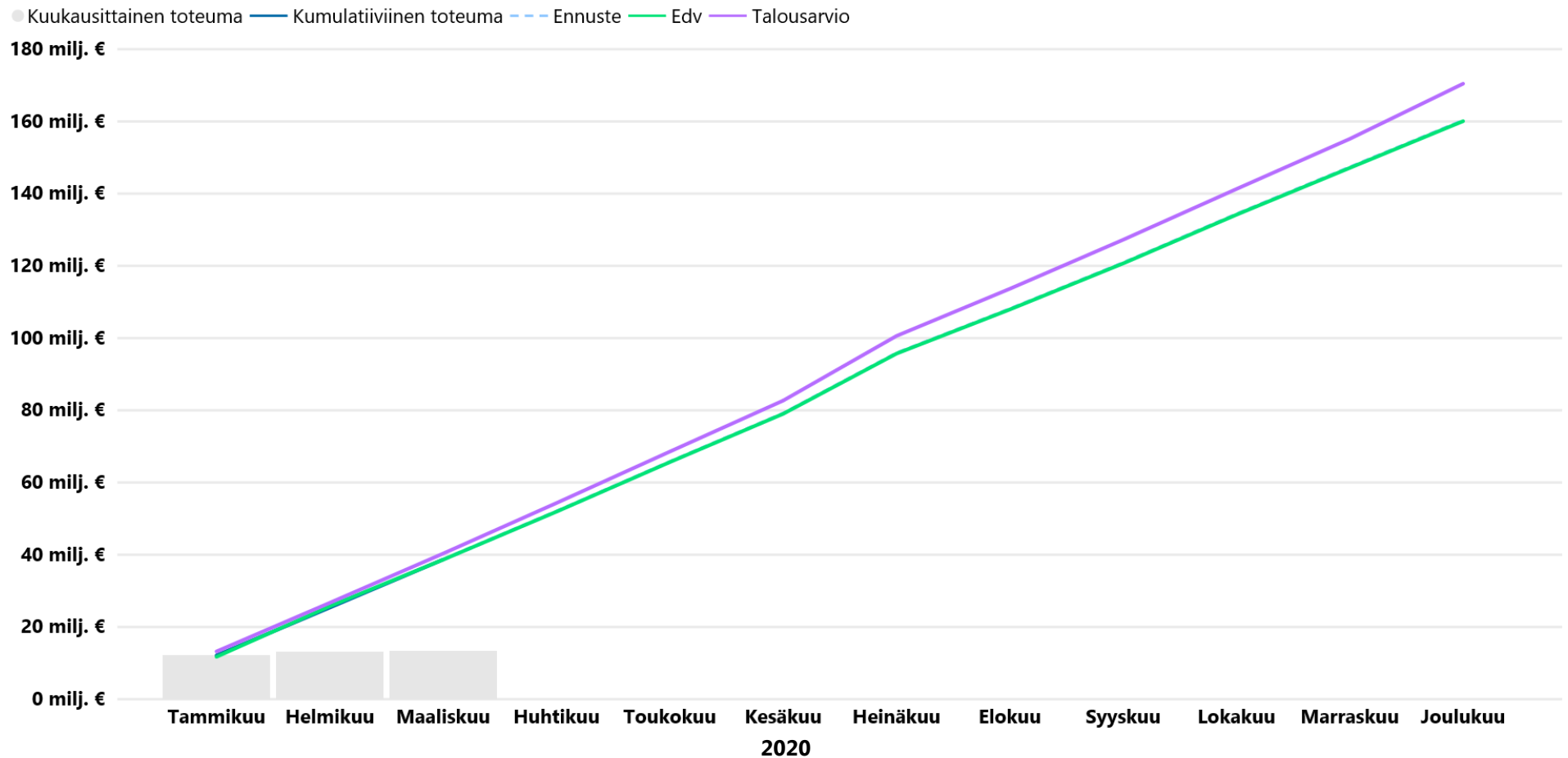
Henkilötyövuodet ja henkilöstömäärä – koko kaupunki

Iirveysperusteiset poissaolot per henkilötyövuosi – koko kaupunki

Henkilöstökulut – koko kaupunki

Henkilötyövuodet

	2020																																			
	Tammikuu			Helmikuu			Maaliskuu			Huhtikuu			Toukokuu			Kesäkuu			Heinäkuu			Elokuu			Syyskuu			Lokakuu			Marraskuu			Joulukuu		
	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv			
Konsernihallinto	25	31	28	49	60	55	74	93	84	98	123	112	123	154	140	151	189	172	177	222	202	200	250	228	223	279	254	248	310	282	272	340	309	295	369	336
Sivistyksen palvelualue	235	233	231	455	446	442	690	683	676	921	911	903	1153	1140	1129	1362	1347	1335	1568	1551	1537	1792	1772	1756	2022	2000	1982	2260	2234	2214	2492	2464	2442	2727	2696	2672
Kaupunkiympäristön palvelualue	15	16	15	30	31	28	45	47	43	60	62	58	77	79	73	92	95	88	108	112	103	125	129	119	141	145	134	157	161	149	172	178	164	188	194	180
Lahti	276	281	274	534	537	525	810	822	804	1080	1096	1072	1352	1373	1342	1607	1631	1595	1855	1883	1842	2118	2150	2103	2387	2423	2370	2665	2705	2645	2937	2981	2915	3210	3259	3187

Ennusteen mukaan henkilötyövuosia toteutuu kaupunkitasolla 3210 vuonna 2020. Tämä on vähemmän kuin mikä on asetettu tavoitteeksi (3259), mutta enemmän kuin toteutui edellisenä vuonna (3187).

Terveysperusteiset poissaolopäivät per henkilötyövuosi

	2020																																			
	Tammikuu			Helmikuu			Maaliskuu			Huhtikuu			Toukokuu			Kesäkuu			Heinäkuu			Elokuu			Syyskuu			Lokakuu			Marraskuu			Joulukuu		
	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv	Tot/enn	Tav	Edv			
Konsernihallinto	0,9	1,3	1,4	1,9	2,5	2,8	2,8	3,6	3,9	3,5	4,5	4,9	4,1	5,2	5,8	4,6	5,9	6,5	5,1	6,5	7,1	5,5	7,1	7,8	6,1	7,9	8,7	6,8	8,7	9,6	7,5	9,6	10,7	8,3	10,7	11,8
Sivistyksen palvelualue	1,6	1,7	1,8	3,4	3,5	3,7	5,8	5,2	5,5	7,6	6,7	7,2	9,2	8,2	8,8	10,3	9,2	9,9	11,3	10,1	10,8	12,5	11,1	12,0	14,0	12,5	13,4	15,6	13,9	15,0	17,3	15,4	16,6	18,7	16,7	18,0
Kaupunkiympäristön palvelualue	1,5	0,8	1,2	2,8	1,4	2,2	4,3	2,0	3,2	5,2	2,4	3,9	6,3	2,9	4,7	7,8	3,6	5,8	8,3	3,8	6,2	9,3	4,3	6,9	10,3	4,7	7,7	11,4	5,3	8,5	13,0	6,0	9,7	14,7	6,8	11,0
Lahti	1,5	1,6	1,8	3,2	3,3	3,5	5,5	4,8	5,2	7,1	6,2	6,8	8,6	7,6	8,3	9,6	8,5	9,3	10,5	9,3	10,2	11,6	10,2	11,2	13,0	11,5	12,6	14,5	12,8	14,1	16,1	14,1	15,6	17,5	15,4	16,9

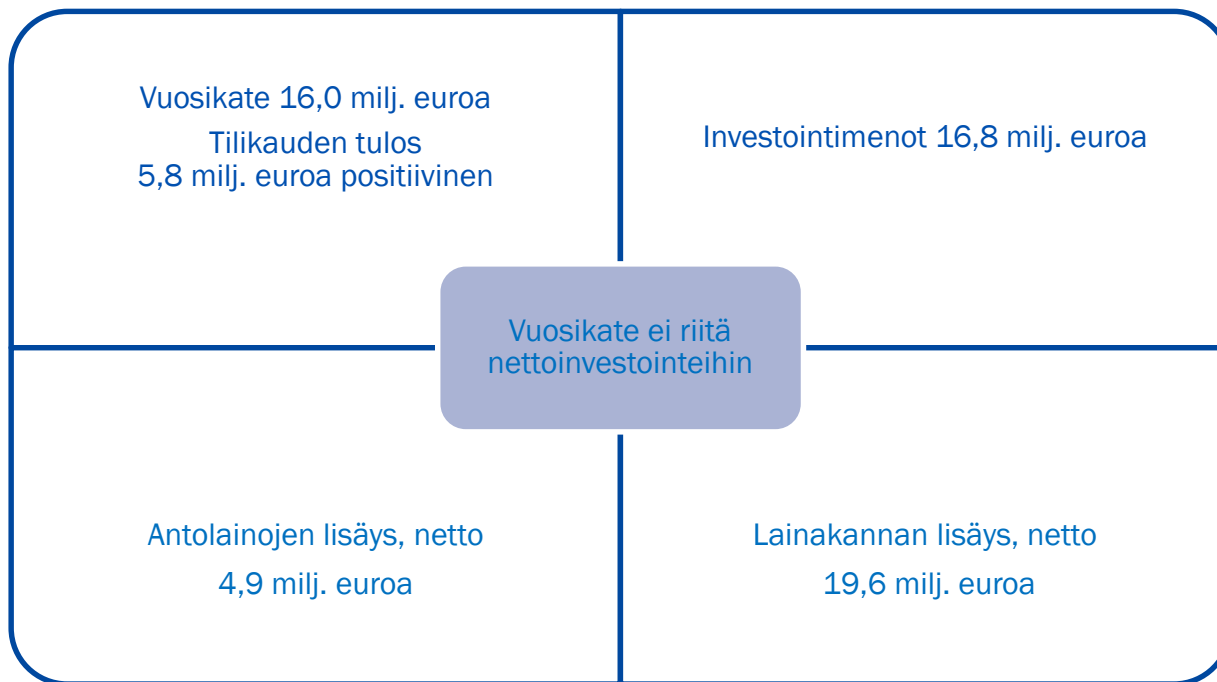
Ennusteen mukaan terveysperusteisia poissaolopäiviä per henkilötyövuosi toteutuu kaupunkitasolla 17,5 vuonna 2020. Tämä on enemmän kuin mikä on asetettu tavoitteeksi (15,4) ja toteutui edellisenä vuonna (16,9).

Henkilöstökulut, milj. €

	2020																																			
	Tammikuu			Helmikuu			Maaliskuu			Huhtikuu			Toukokuu			Kesäkuu			Heinäkuu			Elokuu			Syyskuu			Lokakuu			Marraskuu			Joulukuu		
	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv	Tot/enn	TA	Edv			
Konsernihallinto	1,3	2,4	1,4	3,4	4,7	4,2	5,4	7,1	6,3	7,3	9,7	8,6	9,3	12,0	10,8	11,3	14,5	13,2	13,5	17,7	15,9	15,2	20,0	17,8	17,0	22,3	19,9	18,8	24,8	22,0	20,4	27,2	23,9	21,8	29,9	25,5
Sivistyksen palvelualue	10,0	9,9	9,6	20,3	20,1	19,8	30,7	30,6	29,7	41,2	41,0	39,9	52,2	51,9	50,5	62,6	60,6	60,6	75,9	76,0	73,5	85,5	85,8	82,8	95,7	96,2	92,6	106,5	106,9	103,1	117,2	117,4	113,4	128,0	129,0	123,9
Kaupunkiympäristön palvelualue	0,8	0,9	0,8	1,7	1,8	1,8	2,6	2,7	2,6	3,4	3,7	3,4	4,3	4,6	4,3	5,2	5,6	5,2	6,3	6,9	6,4	7,2	7,8	7,3	8,1	8,7	8,2	9,0	9,6	9,0	9,7	10,5	9,8	10,6	11,5	10,7
Lahti	12,1	13,2	11,7	25,4	26,7	25,7	38,7	40,3	38,6	52,0	54,3	51,9	65,7	68,6	65,7	79,1	82,7	79,0	95,8	100,6	95,7	108,0	113,6	107,9	120,8	127,2	120,7	134,3	141,3	134,2	147,3	155,2	147,1	160,2	170,4	160,1

Ennusteen mukaan henkilöstökuluja toteutuu kaupunkitasolla 160,2 miljoonaa vuonna 2020. Tämä on vähemmän kuin mikä on asetettu tavoitteeksi (170,4) ja toteutui edellisenä vuonna (160,1).

Osavuositarkastus (Q1) tammi-maaliskuulta 2020, kaupunki

KAUPUNGIN TULOSLASKELMA (1 000€)	1.1.-31.3.2020	1.1.-30.3.2019	1.1.-31.12.2019
Myyntituotot	4 439	4 714	23 866
Maksutuotot	3 173	3 594	16 826
Tuet ja avustukset	3 752	4 497	8 169
Muut toimintatuotot	8 372	7 827	44 423
Toimintatuotot	19 736	20 631	93 283
Valmistus omaan käyttöön	3	71	998
Palkat ja palkkiot	-30 018	-31 523	-123 292
Eläkekulut	-7 636	-9 105	-34 693
Muut henkilösivukulut	-1 025	-930	-3 839
Henkilöstökulut	-38 678	-41 558	-161 823
Palvelujen ostot	-124 477	-115 938	-504 871
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 581	-4 248	-15 827
Avustukset	-9 661	-9 084	-40 755
Muut toimintakulut	-8 227	-4 952	-22 481
Toimintakulut	-182 625	-175 781	-745 757
TOIMINTAKATE	-162 886	-155 079	-651 477
Verotulot	126 965	124 788	475 356
Valtionosuudet	52 611	47 175	193 871
Rahoitustuotot ja -kulut	-671	-917	8 693
VUOSIKATE	16 019	15 967	26 443
Poistot ja arvonalentumiset	-10 204	-9 839	-47 927
Satunnaiset erät	0	0	941
Poistoeron muutos	0	0	227
TILIKAUDEN TULOS	5 815	6 128	-20 315

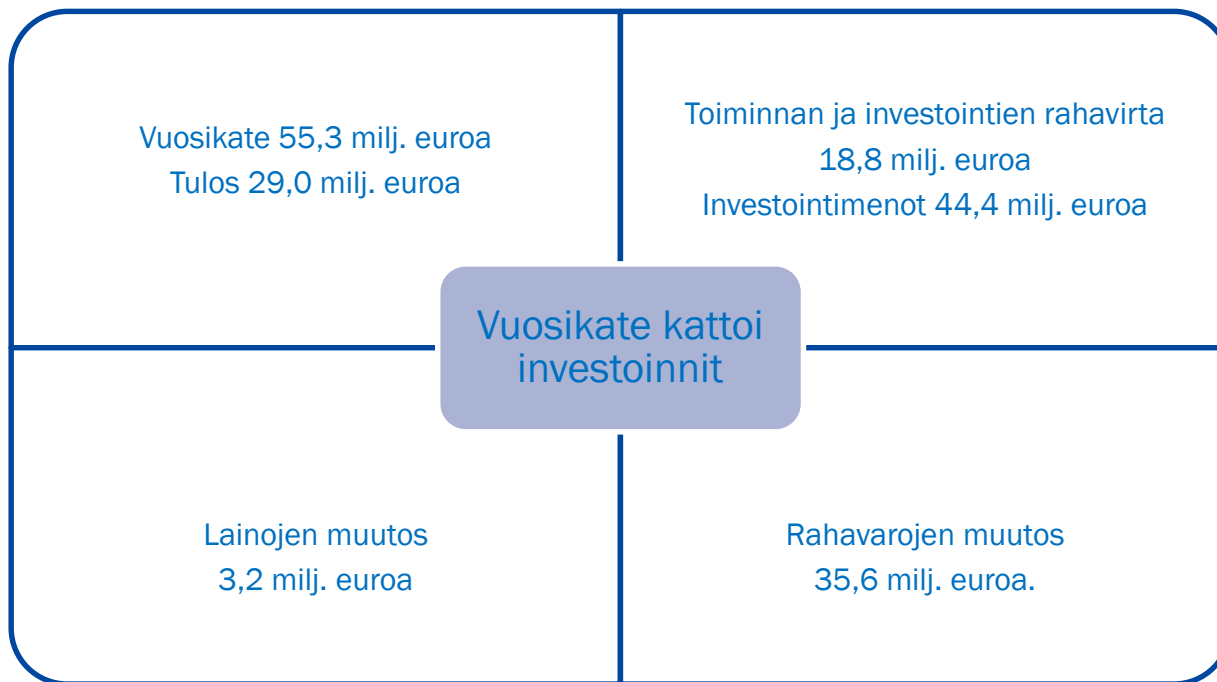
KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA (1 000€)	1.1.-30.3.2020	1.1.-30.3.2019	1.1.-31.12.2019
<u>Toiminnan rahavirta</u>	14 221	14 395	25 956
Vuosikate	16 019	15 967	26 443
Satunnaiset erät	0	0	941
Tulorahoituksen korjauserät	-1 798	-1 572	-1 428
<u>Investointien rahavirta</u>	-12 862	-7 874	-92 142
Investointimenot	-16 779	-9 897	-102 365
Rahoitusosuudet investointeihin	33	0	628
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 885	2 022	9 595
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 359	6 521	-66 186
<u>Rahoituksen rahavirta</u>			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	4 912	3 174	-14 559
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	-54 850
Antolainasaamisten vähennykset	4 912	3 174	40 291
<u>Lainakannan muutokset</u>	19 639	-5 584	44 628
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	90 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-21 050	-44 601
Lyhytaikaisten lainojen muutos	19 639	15 466	-771
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	-3 661	-17 017	-11 618
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-113	-158	209
Vaihto-omaisuuden muutos	0	13	37
Saamisten muutos	14 970	-1 529	-16 174
Korottomien velkojen muutos	-18 518	-15 344	4 310
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	20 890	-19 427	18 451
<u>Rahavarojen muutos</u>	22 249	-12 905	-47 735
Rahavarat 31.12.	62 550	75 131	40 301
Rahavarat 1.1.	40 301	88 036	88 036

VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	5 681	5 418	5 594
Aineelliset hyödykkeet	715 942	659 117	711 680
Sijoitukset	678 360	666 158	683 166
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	248	248	188
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	31	55	31
Saamiset	68 201	68 525	83 170
Rahoitusarvopaperit	6 496	6 420	6 496
Rahat ja pankkisaamiset	56 054	68 710	33 805
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 531 012	1 474 652	1 524 130
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	437 196	437 196	437 196
Arvonkorotusrahasto	80	80	80
Muut omat rahastot	10 561	10 561	10 561
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	131 404	152 662	151 719
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 815	6 128	-20 315
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 315	1 543	1 315
PAKOLLISET VARAUKSET	13 014	6 965	13 014
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 836	2 582	2 889
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	768 423	720 759	768 423
Lyhytaikainen	160 368	136 176	159 248
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 531 012	1 474 652	1 524 130

Osavuositarkastus tammi-maaliskuulta 2020, konserni

LAHTI-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS Q1/2020

Konserniyhteisö		Kunnan omistus	Konsernin omistus
1.	Lahti Energia Oy LE sähköverkko Oy Pilke Energia Oy Koskipower Oy	100 %	100 % 100 % 100 % 100 %
2.	Lahti Aqua Oy Aqua Palvelu Oy Aqua Verkko Oy LABIO Oy	100 % 100 % 100 % 0 %	100 % 100 % 100 % 83,43 %
3.	Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy	58,58 %	58,58 %
4.	Lahden Pysäköinti Oy	100 %	100 %
5.	Lahden Sairaalaparkki Oy	0 %	81,89 %
6.	Lahden Seutu – Lahti Region Oy	52,90 %	52,90 %
7.	KOKO Lahti Oy	100 %	100 %
8.	Lahti Events Oy	0 %	100 %
9.	Lahden Talot Oy Lahden Asunnot Oy, Lahden Palveluasunnot Oy	100 %	100 %

10.	Lahden Seudun Kehitys Oy - LADEC Energion Oy	74,80 %	75,90 %
11.	Työterveys Wellamo Oy	59,60 %	64,11 %
12.	Kiinteistö Oy Lahden Tiedepuisto	54,60 %	54,60 %
13.	Paavolakiinteistöt Oy	100 %	100 %
14.	Spatium Toimitilat Oy	100 %	100 %
15.	Provincia Oy	57,63 %	65,04 %
16.	Lahden Työn Paikka Oy	100 %	100 %
17.	Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy	56,90 %	79,46 %
18.	Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy	56,90 %	79,46 %
19.	Päijät-Hämeen liitto Ky Päijät-Hämeen pelastuslaitos	56,44 %	56,44 %
20.	Koulutuskeskus Salpaus Ky Salpaus-palvelut Oy	63,86 %	63,86 %
21.	Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä Päijät-Hämeen Tekstiilihuolto Oy	52,34 %	52,34 %

KONSERNI TULOSLASKELMA (1 000€)	1.1.-31.3.2020	1.1.-30.3.2019	1.1.-31.12.2019
Myyntituotot	139 987	135 208	504 337
Maksutuotot	11 788	11 727	47 504
Tuet ja avustukset	4 914	5 250	16 525
Muut toimintatuotot	9 223	8 908	48 606
Toimintatuotot	165 911	161 093	616 971
Valmistus omaan käyttöön	128	0	3 466
Palkat ja palkkiot	-82 821	-86 457	-354 444
Eläkekulut	-17 589	-19 374	-78 503
Muut henkilösivukulut	-2 880	-2 764	-10 853
Henkilöstökulut	-103 290	-108 595	-443 800
Palvelujen ostot	-109 413	-108 372	-459 784
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-32 896	-44 570	-145 051
Avustukset	-17 168	-14 116	-62 930
Muut toimintakulut	-21 240	-16 942	-69 726
Toimintakulut	-284 006	-292 597	-1 181 290
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	0	0	-9
TOIMINTAKATE	-117 967	-131 503	-560 862
Verotulot	126 173	124 788	471 650
Valtionosuudet	52 611	55 790	229 519
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 533	-4 933	-16 799
VUOSIKATE	55 285	44 141	123 509
Poistot ja arvonalentumiset	-26 041	-28 785	-117 359
Satunnaiset erät	-258	0	-415
Poistoeron muutos	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	28 986	15 356	5 735

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000€)

1.1.-30.3.2020

1.1.-30.3.2019

1.1.-31.12.2019

<u>Toiminnan rahavirta</u>	49 150	41 068	113 629
Vuosikate	55 285	44 141	123 509
Satunnaiset erät	-258	0	-415
Tilikauden verot	-2 817	-1 525	-5 493
Tulorahoituksen korjauserät	-3 060	-1 548	-3 972
<u>Investointien rahavirta</u>	-30 332	-25 623	-211 482
Investointimenot	-44 356	-30 110	-253 956
Rahoitusosuudet investointeihin	33	0	628
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 992	4 486	41 846
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	18 819	15 444	-97 853
<u>Rahoituksen rahavirta</u>			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	1 674	-23	519
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	-25
Antolainasaamisten vähennykset	1 674	-23	544
<u>Lainakannan muutokset</u>	3 195	-22 987	31 546
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 651	3 330	95 691
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 817	-23 699	-64 161
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 361	-2 618	16
Oman pääoman muutokset	0	850	-62
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	11 870	-2 167	171
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	993	495	-57
Vaihto-omaisuuden muutos	2 029	6 855	5 667
Saamisten muutos	16 908	6 295	-1 459
Korottomien velkojen muutos	-8 059	-15 812	-3 980
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	16 739	-24 326	32 174
<u>Rahavarojen muutos</u>	35 558	-8 882	-65 679
Rahavarat 31.12.	113 715	134 954	78 157
Rahavarat 1.1.	78 157	143 836	143 836

KONSERNIN TASE (1 000€)

31.3.2020

31.3.2019

31.12.2019

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet	18 631	19 176	18 293
Aineelliset hyödykkeet	1 804 070	1 687 387	1 790 835
Sijoitukset	113 717	121 300	121 161

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

	402	842	374
--	-----	-----	-----

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	8 582	9 423	10 611
Saamiset	80 671	90 204	97 898
Rahoitusarvopaperit	11 405	12 180	12 363
Rahat ja pankkisaamiset	102 310	122 774	65 794

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	2 139 787	2 063 287	2 117 329
--	------------------	------------------	------------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	437 196	437 196	437 196
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	13	74	13
Arvonkorotusrahasto	1 447	2 046	1 447
Muut omat rahastot	11 772	11 980	11 772
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	176 963	181 601	180 015
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	25 154	12 660	-3 052

VÄHEMMISTÖOSUUDET

	13 340	12 192	13 227
--	--------	--------	--------

PAKOLLISET VARAUKSET

	23 699	19 372	23 420
--	--------	--------	--------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

	5 269	5 267	4 248
--	-------	-------	-------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen	1 211 284	1 168 809	1 199 782
Lyhytaikainen	233 651	212 089	249 261

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	2 139 787	2 063 287	2 117 329
--	------------------	------------------	------------------

Lahti-konsernin suurimpien yhteisöjen tunnuslukuja tammikuu-maaliskuu 2020

		Liikevaihto € 1 000 €	Tilikauden tulos € 1 000 €	Oma pääoma € 1 000 €
Lahti Energia Oy-alakonserni	2020	55 252	12 021	98 729
	2019	60 558	5 610	96 642
Lahti Aqua Oy-alakonserni	2020	9 311	984	47 098
	2019	8 687	423	42 084
Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy	2020	4 374	-48	3 511
	2019	3 847	42	3 673
Lahden Pysäköinti Oy	2020	613	158	8 487
	2019	647	189	8 213
Lahden Sairaalaparkki Oy	2020	246	27	615
	2019	267	40	478
Lahden seutu - Lahti Region Oy	2020	495	2	358
	2019	503	0	356
KOKO Lahti Oy	2020	1 329	-244	-499
	2019	1 623	-76	-39

Lahti-konsernin suurimpien yhteisöjen tunnuslukuja tammikuu-maaliskuu 2020

		Liikevaihto € 1 000 €	Tilikauden tulos € 1 000 €	Oma pääoma € 1 000 €
Lahti Events Oy	2020	2 881	-894	-1 611
	2019	1 537	-502	-1 012
Lahden Talot Oy	2020	13 693	5 334	97 830
	2019	14 125	3 179	85 486
Osaamiskiinteistöt Oy	2020	0	0	0
	2019	1 449	976	0
Kiinteistö Oy Lahden Tiedopuisto	2020	686	91	13 949
	2019	675	85	13 655
Paavolakiinteistöt Oy	2020	449	248	7 225
	2019	614	232	6 841
Spatium Toimitilat Oy	2020	1 850	5	9 332
	2019	1 900	87	6 570
Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy- al konserni	2020	1 050	4	1 162
	2019	1 038	3	1 157
Provincia Oy	2020	2 322	19	4 045
	2019	5 774	2 180	4 269
Työterveys Wellamo Oy	2020	1 904	-152	2 366
	2019	2 066	24	2 353

Lahti-konsernin suurimpien yhteisöjen tunnuslukuja tammikuu-maaliskuu 2020

Lahden Työn Paikka Oy	2020	277	-299	-1 374
	2019	783	-352	-990
Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy	2020	6 990	260	664
	2019	7 110	7	-150
Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy	2020	4 694	-216	99
	2019	4 924	-48	146
* Koulutuskeskus Salpaus ky	2020	14 546	-1 022	70 426
	2019	14 787	-101	68 958
* Päijät-Hämeen liiton ky	2020	6 660	496	4 149
	2019	6 472	-519	3 412
* Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	2020	189 291	14 045	77 486
	2019	177 472	-2 112	61 615
* Kuntayhtymän 100% luvut				

Tiivistelmät konserniyhtiöiden toimitusjohtajien osavuosikatsauksista

Lahti Energia

Konsernin ensimmäisen neljänneksen liikevaihto oli 55,3 M€, mikä oli n. 8,3 M€ budjetoitua vähemmän. Lämmin talvi on aiheuttanut budjetoitua alhaisemman liikevaihdon erityisesti kaukolämmön ja sähkön myynnissä. Toisaalta myös kustannuspuolen toteuma jäi alhaisempien volyymien vuoksi budjettia alhaisemmalle tasolle. Toteutunut liikevoitto maaliskuun lopussa oli 14,2 M€ budjetoitun liikevoiton ollessa 16,3 M€. Tämänhetkisen ennusteen mukaan vuoden 2020 tulos tulee jäämään n. 2,4 M€ alle budjetin.

Lahti Aqua –konserni

Ensimmäisen neljänneksen kokonaistulot ovat budjetin mukaiset noin 9,3 M€, käyttökate 4,0 M€ (43 %) ja liikevoitto 1,4 M€ (15 %). Konsernin investoinnit olivat noin 3,0 M€ koostuen SK4 saneeraushankkeesta sekä Aqua Verkko Oy:n investoinneista.

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy

Ensimmäisen neljänneksen liikevaihto, 4,37 M€, on 0,4 M€ budjetoitua enemmän. Tulos ennen veroja on budjetoitusti alkuvuoden osalta tappiollinen, noin -50 t€. Koko vuoden tuloksen ennakkoidaan muodostuvan hieman budjetoitua alhaisemmaksi ja olevan noin 0,73 M€. Tuloksen muodostumiseen vaikuttaa muovijätteen markkinan kehitys ja energijätteen määrä.

Lahden Pysäköinti Oy

Liikevaihto on ensimmäisen neljänneksen aikana pienentynyt 5,1 % verrattuna edellisen vuoden samaan ajankohtaan ja tulos on tällä hetkellä n. 0,14 M€. Alkuvuoden aikana on tehty 50 t€ investointi pysäköintijärjestelmän päivittämiseksi. Koronan vaikutus näkyy jo ensimmäisessä vuosineljänneksessä. Maaliskuun kävijämäärät sekä tulot putosivat 50 % normikuukaudesta ja huhti – toukokuun aikana pudotuksen ennustetaan olevan 80 – 90 % luokkaa. Koska yhtiön liikevaihto koostuu 80 %:sti pysäköintituloista, on koronalla merkittävä vaikutus yhtiön talouteen. Syksyn lainanlyhennyistä joudutaan siirtämään ja yhtiö tulee jäämään tulostavoitteistaan.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä

Talous on toteutunut vuoden 2020 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana talousarvion mukaisesti. Myös Lahden kaupungin kuntamaksuosuus on talousarvion rajoissa. Covid19 aiheuttaa toiminnassa sekä suoria että välillisiä talousvaikutuksia: osa kapasiteetista on varattu mahdollisille pandemia-potilaille ja tämän takia peruutettujen kiireettömien hoitojen toteuttaminen myöhemmin aiheuttaa silloin lisäkustannuksia. Tartuntojen estämiseksi tehty materiaallinen varustautuminen, henkilöstön allokointi ja palveluostojen lisääminen ovat lisänneet välittömiä kuluja.

Tiivistelmät konserniyhtiöiden toimitusjohtajien osavuosikatsauksista

Lahden Talot Oy –konserni

Konsernin ensimmäisen neljänneksen liikevaihto on noin 13,7 M€ euroa, joka on viime vuotta hieman matalammalla tasolla (14,1 M€ v. 2019). Konsernin liikevoitto on noin 5,9 M€ (3,8 M€ v.2019). Tulos ennen tilinpäätössiirtoja on tässä vaiheessa noin 5,3 M€ (3,1 M€ v. 2019). Konsernin liikevaihtoa on hetkellisesti madaltanut kiinteistöjen myynti, joka on kasvattanut luovutusvoittojen myötä tulosta. Arvio Lahden Talojen tulevasta kehityksestä seuraavan kvartaalin aikana on, että konsernin liikevaihto alenee ennakoidusti kiinteistöjen myynnistä johtuen sekä mahdollisesti koronatilanteesta johtuen. Konsernin tuloskehityksen arvioidaan toteutuvan budjetoidun mukaisena.

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy

LADEC on ollut ”alueesi Korona-apu yrittäjälle” -verkoston toimijana toiminta-alueellaan viikosta 12 alkaen. Asiakas- ja kontaktimäärät ovat noin kolminkertaistuneet maaliskuun loppupuoliskolla. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä konsernin liikevaihto oli 1,05 M€ ja tulos oli hyvin lähellä nollaa. Koko vuoden tulosta on vaikea arvioida tässä vaiheessa koronakriisin johdosta. Tuloksen oletetaan olevan joka tapauksessa heikompi kuin budjetoitu -39 t€.

Työterveys Wellamo Oy

Ensimmäisen neljänneksen liikevaihto oli 1.9 M€ ja tappio -0,156 M€. Tappio johtuu koronaviruksen aiheuttamasta äkillisestä ja jyrkästä asiakasmäärien laskusta ja myyntituottojen pienenemisestä maaliskuussa. Yhtiössä on tehty toimenpidesuunnitelma talouden sopeuttamiseksi, sillä koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen arvioidaan pienentävän liikevaihtoa koko vuoden osalta noin 13 % ja tekevän koko vuoden tuloksesta tappiollista.

Provincia Oy

Provincia Oy:lle kertyi ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihtoa 2,3 M€, josta liikevoittoa n. 19 t€.

Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy

Alkuvuodesta on tapahtunut liikevaihdon laskua ja suuntaus tulee vahvistumaan koronapandemian vuoksi. Ensimmäisen neljänneksen tulos on -0,22 M€. Alijäämä oli ennakoitu, mutta sitä syntyi hieman odotettua enemmän. Koronapandemia hallitsee täysin osakeyhtiön operatiivista toimintaa ja aiheuttaa suurta epävarmuutta talouden ennustamisen suhteen.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 117

KOKO Lahti Oy:n luottolimiitin nosto

D/150/02.06.03.00.01/2020

Asian valmistelija / Lisätietojen antaja Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, puh. 044 716 1895

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginsihteeri Janne Mäki ilmoitti esteellisyytensä (HL 28.1 § 5 kohta) ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä toimi tämän pykälän osalta kaupunginlakimies Pekka Virkkunen.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus päättää myöntää luvan kaupunginjohtajalle nostaa KOKO Lahti Oy:n luottolimiittiä 2 miljoonalla eurolla.

Perusteluosa Kaupungissa on toiminut luottoriskien arviointiryhmä vuodesta 2016. Ryhmän tehtävänä on arvioida miten merkittäviä taloudellisia riskejä annettuihin luottoihin ja takauksiin sisältyy ja ryhmä määrittää hyväksyttävän luotto- ja takauriskin tasot. Luottoriskien arviointiryhmä on linjannut, että KOKO Lahti Oy:n luottoriskit ovat sellaisella tasolla, että luotonantoa ei tule kasvattaa ilman kaupunginhallituksen tai konserni- ja tilajaoston erillistä päätöstä.

Korona-viruksen ehkäisytoimenpiteet ovat iskeneet Lahti-konsernin yhtiöistä pahimmin tapahtumayhtiö KOKO Lahti Oy:n. KOKO Lahti Oy:n liikevaihto tulee laskemaan viime vuodesta nykyisten arvioiden mukaan noin 2,6 miljoonaa euroa ja Koronan vaikutukset KOKO Lahti Oy:n toimintaan ovat merkittävät. Mikäli koronapandemia jatkuu elokuusta 2020 eteenpäin, tulee yhtiö menettämään merkittävästi arviota enemmän liikevaihtoa syyskauden osalta.

KOKO Lahti Oy on käynnistänyt liiketoiminnan sopeuttamisen toimenpiteet kuten lomautukset jo maaliskuussa, mutta Koronan vaikutuksia ei kaikkia olla pystytty eliminoimaan. Yhtiö maksaa mm. tapahtumataloista täyttä vuokraa.

Jotta KOKO Lahti Oy:n maksuvalmius ei vaarannu, on sen luottolimiittiä nostettava 2 miljoonalla eurolla. KOKO Lahti Oy:n nykyiset luottolimiitit ovat yhteensä 700 000 euroa, joita yhtiö ei ole käyttänyt lainkaan olemassaolonsa aikana ennen koronapandemiaa. Luottolimiitin nostoon ei olisi normaalitilanteessa tarvetta. Jos yhtiön

2 (2)

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 117

luottolimiittiä ei nosteta, ajautuu yhtiö maksuvaikeuksiin.

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimusohje

Toimenpiteet

ote KOKO Lahti Oy, Rahoituspalvelut

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 118

Lahti Energia Oy:n luottolimiitin nosto

D/150/02.06.03.00.01/2020

Asian valmistelija / Lisätietojen antaja Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, puh. 044 716 1895

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén ja jäsen Rami Lehto ilmoittivat esteellisyytensä (HL 28.1 § 5 kohta) ja poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana toimi tämän pykälän osalta kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Juha Rostedt.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus päättää myöntää luvan kaupunginjohtajalle nostaa Lahti Energia Oy:n luottolimiittiä 20 miljoonalla eurolla.

Perusteluosa Rahoitus- ja sijoitustoiminta sekä rahoitusriskien hallinta on kaupunkiorganisaatiossa keskitetty ja käytännön toimenpiteistä – suunnittelusta, hoidosta ja valvonnasta - vastaa kaupunginhallituksen toimialaan kuuluva konsernipalvelut ja sen rahoituspalvelut yksikkö. Rahoitusriskien koordinoinnilla voidaan tasata ja vähentää konsernin rahoitusriskejä ja valvoa kokonaisriskien kehittymistä. Lainan ja takausten antoon liittyvä luottoriski on osa rahoituksen riskienhallintaa.

Kaupungissa on toiminut luottoriskien arviointiryhmä vuodesta 2016. Ryhmän tehtävänä on arvioida miten merkittäviä taloudellisia riskejä annettuihin luottoihin ja takauksiin sisältyy ja ryhmä määrittää hyväksyttävän luotto- ja takauriskin tasot. Luottoriskien arviointiryhmä on linjannut, että Lahti Energia Oy:n luottoriskit ovat sellaisella tasolla, että luotonantoa ei tule kasvattaa ilman kaupunginhallituksen tai konserni- ja tilajaoston erillistä päätöstä.

Lahti Energia Oy:lla on takanaan suurten investointien aikakausi, joiden rahoittamiseen yhtiö on hankkinut vierasta pääomaa. Suuret rahoituskulut aiheuttavat tilapäisen kapeikon yhtiön maksuvalmiudessa ja on tarkoituksenmukaista paikata tätä rahoituskapeikkoa, joko ulkopuolisen rahoituksen lisäämisellä tai yhtiön luottolimiittiä nostamalla. Yhtiön hallitus on linjannut, että tulevaisuuden rahoitusratkaisuja selvitetään yhdessä omistajan kanssa ja osana tätä työtä kaupunginjohtajalle tulisi myöntää lupa

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 118

nostaa tarvittaessa yhtiön luottolimiittiä 20 miljoonalla eurolla. Lahti Energia Oy:n nykyinen luottolimiitti on 50 miljoonaa euroa. Nykyisessä rahoitusilanteessa näyttää siltä, että kaupungin luottolimiitin nostaminen on yhtiön kannalta edullisempaa kuin täysin ulkopuolisen rahan hankkiminen.

Asiantuntijana kuultavaksi on kutsuttu konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius.

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimusohje

Toimenpiteet

ote Lahti Energia Oy, Rahoituspalvelut

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 119

Lahti Energia Oy:n tilannekatsaus

D/982/00.00.01.02.04/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, puh. 044 716 1895

Päätös

Kaupunginjohtaja muutti päätösehdotustaan:

Kaupunginhallitus päättää, että

- 1) Lahti Energian talouden seuraamiseksi kaupunginhallitus ja konserni- ja tilajaosto saa kerran kuukaudessa yhtiöltä talousraportin.
- 2) Alkuvuoden päätösvalmistelua yhtiön vähemmistöosuuden myynnin selvittämisestä ei jatketa.
- 3) Kaupunginhallitukselle selvitetään omistajapolittisia vaihtoehtoja yhtiön omistaja-arvon ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén ja jäsen Rami Lehto ilmoittivat esteellisyytensä (HL 28.1 § 5 kohta) ja poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana toimi tämän pykälän osalta kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Juha Rostedt.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa

Konserni- ja tilajaosto 27.4.2020 § 20:

Päätösehdotus:

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen

Konserni- ja tilajaosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Konserni- ja tilajaosto merkitsi asian tiedoksi.

Käyty keskustelu ja tilannekatsaus päätettiin viedä kaupunginhallitukseen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén esteellisenä poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (HL 28.1 §:n 5-kohta).

2 (2)

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 119

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

ote Lahti Energia Oy

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
04.05.2020 § 120

Saapuneet ja lähteneet asiakirjat 4.5.2020

D/49/07.01.03.00.02/2020

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee luettelossa mainitut asiakirjat tiedokseen.
Perusteluosa	Kaupunginhallituksen jäsenille jaetaan luettelo saapuneista ja lähteneistä asiakirjoista.
Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-
Liitteenä	1. Luettelo

Kaupunginhallituksen kokous 4.5.2020**Saapuneet ja lähteneet asiakirjat**

- 1. Lautakuntien ja jaostojen pöytäkirjoja**
 - Liikunta- ja kulttuurilautakunta 22.4.2020 D/12/2020
 - Päijät-Hämeen jätelautakunta 16.4.2020 D/19/2020
 - Elinvoima- ja työllisyysjaosto 14.4.2020 D/35/2020

- 2. Toimikunnan pöytäkirja**
 - Nimistötoimikunta 12.3.2020 D/475/2020

- 3. Esityslistoja**
 - Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hallitus 4.5.2020 D/206/2020
 - Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yhtymäkokouskutsu ja esityslista 25.5.2020 D/1038/2020

- 4. Kaupunginjohtajan päätöksiä**
 - 17.4.2020 § 31: Työntekijän siirto toisiin tehtäviin D/773/2020
 - 17.4.2020 § 32: Työntekijän siirto toisiin tehtäviin D/773/2020
 - 22.4.2020 § 33: Vuoden 2020 avustusten myöntäminen ystävyysseuroille D/557/2020
 - 22.4.2020 § 34: Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n luottolimiitin korotus D/150/2020
 - 22.4.2020 § 35: Työntekijän siirto toisiin tehtäviin D/773/2020
 - 27.4.2020 § 36: Lomauttaminen D/843/2020

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki
Toimielin:
Kaupunginhallitus

Kunnallisasiat
Kokouspäivämäärä:
04.05.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 108-112, 115-116, 120
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet Pöytäkirjan §:n osalta muutoksenhakuoikeus on siten rajoitettu, että kunnallisen virkaehtosopimuksen 26 §:n mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen tai saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintovalitusasiana käsiteltäväksi siltä osin kuin päätös koskee viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, mikäli niistä voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus. Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja sen yhteystiedot: Toimielin: Lahden kaupunginhallitus Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu 18 Puh.: (03) 814 11 Faksi: (03) 814 2244 Sähköpostiosoite: kirjaamo@lahti.fi Aukioloaika: klo 9-18 Pykälät: 113-114, 117-119 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kuluu vasta irtisanomisajan päätyttyä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
---	---

	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät:</p>	<p>Valitusaika: 30 päivää</p>
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Hallintovalitus, pykälät:</p>	<p>Valitusaika: 30 päivää</p>
<p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnallisvalituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>		
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>	
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>	
<p>Tuomioistuinmaksut</p>	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suorite- tuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsitte-</p>	

	lyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.
Lisätiedot	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen. Hankinta-asioita (pykälät) koskeva oikaisuohje ja valitusosoitus on pöytäkirjan erillisenä liitteenä.